(8895)

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 64 (8896) МАРТЫН 18 СРЕДА 1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Столово, чайнануудай хүдэлмэри эрид һайжаруулая

Партиин XXI съездын баталһан түүхэтэ долоон жэлэй түсэбэй бэелүүлэгдэжэ эхилээд байхада, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет «Ниитын эдеэ хоолые саашадань хүгжөөхэ, улам һайжаруулха тухай» тоггоол гаргаба. Һаяхан гарһан энэ тоггоол арад зоной ажаһуудалай эрилтые бүри һайнаар хангадаг болохо хэрэгтэ парти, правительствымнай ехэ анхарал хандуулжа байһаниие үшөө дахин гэршэлнэ.

Ниитын эдеэ хоолой предприятинуудые олошоруулха, тэдэнэй хэрэгыень һайжаруулхын тула һүүлэй үедэ ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Республикымнай городууд болон хүдөө нютагуудта олон зүйлэй хооллохо столово, чайнанууд нээгдээ. Ториин, Бичүрын, мүн бусад аймагуудай центртэ, хүдэлмэришэдэй тосхонуудта столовын шэнэ гэрнүүд баригдаа. Гэхэтэй хамта аймагай, городой партийна, советскэ, профсоюзай организацинуудай зүгһөө анхарал хандуулгын гаргагдаһан лэ һаарта ниитын эдеэ хоол амтатай, шэмэ һайнтайгаар буйлуулагдадаг, столовынь хүдэлмэри эмхи гуримтай байдаггүй.

Жэшээ болгожо Улан-Удын вокзалдахи столовые абаад үзэе. Эндэ үдэр бүри хэдэ мянган хүн эдеэлдэг байха. Тиихэ мүртөө тэдэнэр гуша минутаһаа дээшэ һуудаггүй, богохон саг соо эдеэлээд гарадаг. Иимэ амжалта хайшан гэжэ туйлагдааб гэхэдэ, столовын хүдэлмэри шэнэ гуримаар эмхидхэгдэһэн байна. Эндэ ондоо гуримаар эдеэ хоол табидаг хэдэн зал бии болгогдоо. Нэгэ һара соо хүнэй хэрэглэхэ талонтой тусхай дэбтэр худалдадаг болонхой. Тиимэ талонтойшуул нэгэдэхи залда орожо, ямаршье хүлеэлтэгүйгөөр дуратай хоолоо абадаг юм. Нүгөөдэ ехэ залдань хүнүүд сэхэ ошожо, бэлэн байһан эдеэ шэлэн абаад, үүдэндэ һууһан кассиртай ябууд дунгаа тоосодог. Алишье залдань хүн бүхэн өөрөө эдеэгээ абадаг, стол дээгүүр хилээмэн гүйсэд хүрэхөөр табяатай байдаг юм.

Энэ столовын үшөө нэгэ гайхамшаалтай юумэниинь юуб гэхэдэ, кухнидаа элдэб зүйлэй эдеэ (пирожно, бүүлхэ, хэрэмэл мяха гэхэ мэтые) бэлдэжэ, буфет болон магазинуудта наймаалдаг заншалтай.

Ниитын эдеэ хоолой зарим тиимэрүү предприятинуудай хүдэлмэриин энэ мэтээр һайжаруулагдажа байхада, республикын олохон столово, чайнанууд ажалшадай эрилтэ хүсэд һайнаар хангажа шаданагүй. Хүдэлмэриинь муугаар эмхидхэгдэһэнһээ боложо, хүнүүд түргөөр эдеэлхэ аргагүйдэнэ. Илангаяа үдэрэй эдеэлгэнэй үеэр столовонуудта удаан һуужа, үнэтэ сагаа гээхэ ушар али олон үзэгдэнэ. Эгээл иимэ дутагдалнууд Заиграйн, Закаменай аймагуудай центрын столовонуудта үзэгдэдэг.

Закаменай аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө ниитын эдеэ хоолдо анхарал багаар табидаг дээрэһээ столовынь хүдэлмэри хангалтагүй байһаар, ариг сэбэр хүсэд һайнаар сахигданагүй. Буйлуулагдадаг эдеэнэйнь шанар хангалтагүй, амта шэмээр бага байдаг.

Олохон аймагай, мүн хүдэлмэришэдэй тосхонуудай столовонуудһаа ажалшадай гэртэнь эдеэ хоол табилга үргэдхэгдэнэгүй. Энэ баримта зарим хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө ниитын эдеэ хоолой айхабтар шухала асуудалда анхарал багаар хандуулдагые гэршэлнэ. Саашадаа ажалшадай гэртэнь эдеэ хоол табилга столово бүхэндэ эмхидхэгдэхэ ёһотой.

Хүдөө нютагуудта столово олошоруулхын тула Буркоопсоюзай правлениин зохихо хэмжээ абаагүй байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Һүүлэй жэлнүүдтэ республика доторнай хэдэ хэдэн совхоз эмхидхэгдээ. Тэдэнэй фермэ болон отделенинүүдтэ халуун эдеэтэй буфет гү, али чайна нээхэ асуудал мүнөө болотор шиидхэгдэнэгүй.

Ниитын эдеэ хоол эмхидхэлгэ ажалшадай ажаһуудалай шухала эрилтэнүүдэй нэгэн болоно. Тиимэһээ столово, чайна бүхэнэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа, минарлан буйлуулагдаһан олон зүйлэй эдеэ хоол наймаалдаг болохоор саг ерээ. Тэрэнэй тулада нэн түрүүн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй болоно. Аймпотребсоюзууд, ОРС-нууд, столовонуудай трестын хүтэлбэрилэгшэд ниитын эдеэ хоол һайжаруулхын тулада шухала хэмжээнүүдые абаха уялгатай. Поварнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ, эдеэнэйнгээ үнэ сэнгые химдаруулха гэхэ мэтын асуудалнууд зүбөөр шиидхэгдэхэ ёһотой.

Партийна, советскэ, профсоюзай организацинууд ниитын эдеэ хоол һайжаруулха зорилгоор столово, чайна, буфет бүхэнэй хүдэлмэриие ходо шалгажа байха, дутагдалыень дары усадхуулха, зохихо туһа хүргэхэ зэргэтэй.

Эдеэ хоолой эмхи зургаануудта ажалладаг нүхэдүүд! Олон янзын, амтатай, шэмэтэй эдеэ хоол буйлуулан бэлдэжэ, хүн зоной хэрэглэмжые бүрин хангахын түлөө тэмсыт.



Ульяновск. Эндэхи автомобильна заводой хэдэн зуугаад залуушуул коммунистическэ ажалай ударнигуудай нэрэ зэргэ олохын түлөө мүрысөөндэ оролсобо. Эдэнэй олонхинь үдэшын һургуулинуудта, дээдэ һургуулинуудта һуралсана. **Зураг дээрэ:** коробконуудай цехын хүдэлмэришэд В. Галкина, С. Ильинский гэгшэд урогтоо бэлдэжэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

нүхэр Никита Сергеевич ХРУЩЕВТО

МОСКВА.

Хүндэтэ нүхэр Хрущев,

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительствын делегациин манай орондо айлшалжа ерээ һаань, Болгариин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет, манай ороной бүхы ажалшад ехээр баярлаха һэн.

Танай партийно-правительственна делегациин Болгариин Арадай Республикада май-июньда гү, али мүнөө жэлдэ, таанадта таарамжатай ондоошье үедэ, ерэхыень бидэнэр уринабди.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай партийно-правительственна делегациин манай орондо айлшалалга болгаро-советскэ хани барисаа бэхижүүлхэ, манай партинууд болон арадуудай хоорондохи аха дүүгэй социалистическэ харилсаа саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ туһа нэмэри болохо һэн гэжэ бидэнэр гүнзэгыгөөр этигэнэбди.

Нүхэр Хрущев, манай хани халуун, нүхэрэй ёһоной амаршалгые хүлеэн тогтоожо абыт.

Тодор ЖИВКОВ,
Болгариин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь.

Антон ЮГОВ,
Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

Софи, 1959 оной январиин 21.

Болгариин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь

нүхэр Тодор ЖИВКОВТО

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

нүхэр Антон ЮГОВТО

СОФИ.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хадаа советскэ партийно-правительственна делегациие Болгарида уриһан уряалыетнай гүнзэгы баяртайгаар хүлеэн абаад, үнэн зүрхэнэй баясхалан таанадта хүргэнэбди.

Айлшалалгын саг болзор, манай делегациин состав тухай бидэнэр таанадта һаяшагаар мэдээсэхэбди.

Коммунистическээр амаршалагша

КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

Н. ХРУЩЕВ.

Москва, 1959 оной февралиин 20.

Тарилгын хаһа саг хүрэжэ ерэбэ, хэр бэлэдхэлтэйгээр угтахаяа байнат?

Хабар ерээ—шамдахаар болоо

Кукурузые имагтал үрэжэл һайнтай, гүйсэдөөр үтэгжүүлэгдэһэн газарта тарихада элбэг ургаса үгэдэгынь элитэ. Баргажанай аймагта кукуруза тарихада таарамжатай һайн хүрьһэтэй газар элбэг гэжэ шэнжэлэгдэнхэй юм. Тиимэ газарай гектар бүриһөө 30 тонноһоо доошо бэшэ кукурузын эшэ набша хуряажа болохо байһыень аймагай зарим түрүү кукурузашад нёдондо жэл элирүүлээ һэн.

Тэдэнэйнгээ дүй дүршэлые, мүн хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй заабариие үргэнөөр хэрэглэн, энэ жэлдэ кукурузын баян ургаса хуряаха гэһэн зорилго баргажанайхид урдаа табиһан юм. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула аймагай «Гигант» колхозойхид кукурузынгаа тарилгада эртээнһээ бэлдэжэ эхилээ һэн. Мүнөө колхозой кукурузашад поли дээрээ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэреэ түлэг дундань ябуулжа байна. Жэшээлхэдэ, дүрбэдэхи комплексно бригадын А. Елшинэй хүтэлбэрилдэг звеногойхид даалгагдаһан участогайнгаа гектар бүридэ 20 гаран тонно наг шэбхэ гарганхай. Тэрэшэлэн колхозой бусадшье звенонууд һайнаар ажаллана.

Тиихэдэ «Звезда» колхозойхид һүүлэй үедэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэреэ түргэдхэжэ байнхай. Эндэ тусхай түхеэрэлгэ-эстакада хэрэглэгдэдэг юм. Тингэжэ И. Вылковэй хүтэлбэрилдэг 7 хүнһөө бүридэһэн звено үдэр бүри 90—100 тонно шэбхэ участок дээрэ гаргана.

Гэбэшье аймагай зарим колхозууд поли дээрээ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэреэ аали нобшоор, унжагайгаар ябуулжа байһаар.

Кукурузын газарые үтэгжүүлхэ хүдэлмэриие түргэдхэхын тула партиин айкомой болон аймгүйсэдкомой шиидхэбэреэр наг шэбхэ зөөхэ һара мартын 1-һээ соносхогдоо һэн. Энэ һарада колхоз бүхэндэ даабари үгтэжэ, аймаг дотор 41000 тонно шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ зөөгдэхэ ёһотой юм. Теэд соносхогдоһон һарын түрүүшын үдэрэй дүнгүүд тон бирагүй байһаар. Мартын түрүүшын арбан үдэр соо түсэбэй гуша гаран процентнь дүүргэгдээд байха аад, миил 10-аад процентнь дүүргэгдээ. Зарим колхозууд, жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ артелиинхид соносхогдоһон һарые яажа үнгэргэхэ тухай суглаа, зүблөөгөө хэжэ ядаһаар байтараа нилээдгүй сагаа миин гээбэ. Тус колхоз 6000 тонно шэбхэ гаргаха аад, тэрэнэйнгээ 80 тонныень зөөгөө.

Тиихэдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулха гурбан звенонууд баһал муугаар ажаллана. Эндэхид һара соо 7000 тонно шэбхэ шэрэхэ даабаритай аад, мүнөө болотор оройдоол 200 шахуу тонныень зөөгөө. Энэ гээгдэл юун дээрэһээ ушарааб гэбэл, колхозой кукурузашад ажалдаа машина, техникэ һайса хэрэглэнэгүй. Үбэлэй тэн багаар аймагай РТС-һээ энэ колхоздо нэгэ бульдозер асарагдаһан байгаа. Теэд тэрэнь хүдэлгэхэтэйнь хамта эбдэржэ, саашадаа заһабарилагдангүй орхигдошоо.

Кукуруза болон бусад культурануудай үндэр ургасын түлөө үгөөрөө бэшэ, харин бодото хэрэгээрээ тэмсэхэ саг тулаа гэжэ Баргажанай хүтэлбэрилэгшэд ойлгохо зэргэтэй.

Д. Санданов.

Һурагшадай уялга

Курумканай дунда һургуулиин һурагшад хүршэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоздоо тарилга, хуряалгадань, мүн үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэнь жэлһээ жэлдэ туһалжа байдаг юм. Мүнөө энэ һургуулиинхид хүршэ колхозойнгоо 50 гектар газар даажа абаад, тэндээ кукуруза тарихын тула бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Һурагшад хэшээлэйнгээ һүүлээр, мүн амаралтынгаа үедэ даажа абаһан газартаа наг шэбхэ гаргажа, үнэһэ болон шубуунай аргал суглуулдаг юм. Тиигэжэ тэдэнэр кукурузынгаа газарые һайса үтэгжүүлээд, энэ жэлдэ гектар бүриһөө 310 центнерһээ доошо бэшэ ногоон эшэ набша хуряаха гэһэн уялга абанхай. Энэ уялгаяа һурагшадай дүүргэхэ байһаниинь лабтай. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр нёдондо жэл кукурузынгаа газарай гектар бүриһөө 280—300 центнер эшэ набша хуряажа, баян дүй дүршэлтэй болонхой юм.

С. Ангабаев.

Тарилгадаа бэлдэнэ

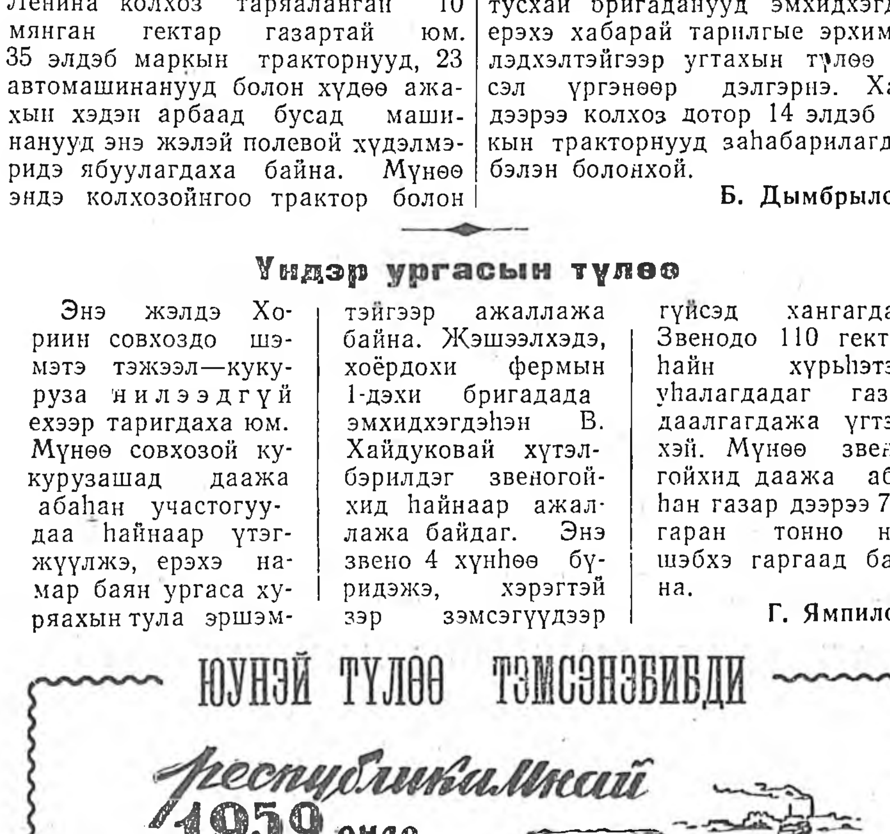
Мухаршэбэрэй аймагай «Знамя Ленина колхоз таряалангай 10 мянган гектар газартай юм. 35 элдэб маркын тракторнууд, 23 автомашинанууд болон хүдөө ажахын хэдэн арбаад бусад машинанууд энэ жэлэй полевой хүдэлмэридэ ябуулагдаха байна. Мүнөө эндэ колхозойнгоо трактор болон бусад машинануудые заһабарилха тусхай бригаданууд эмхидхэгдээд, ерэхэ хабарай тарилгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө тэмсэл үргэнөөр дэлгэрнэ. Хамта дээрээ колхоз дотор 14 элдэб маркын тракторнууд заһабарилагдажа бэлэн болонхой.

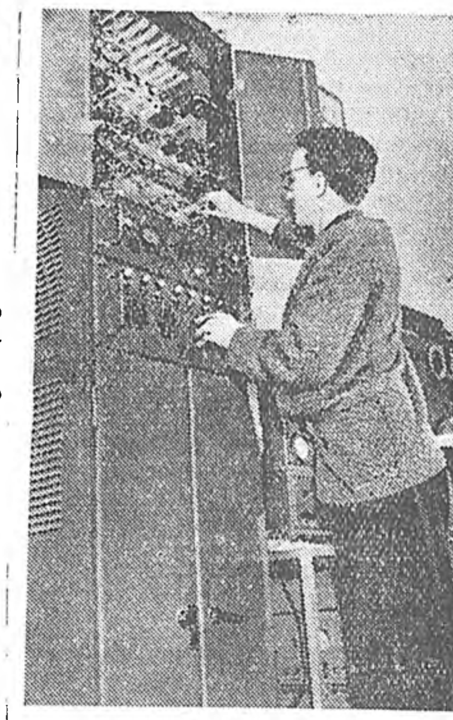
Б. Дымбрылов.

Үндэр ургасын түлөө

Энэ жэлдэ Хориин совхоздо шэмэтэ тэжээл—кукуруза нилээдгүй ехээр таригдаха юм. Мүнөө совхозой кукурузашад даажа абаһан участогуудаа һайнаар үтэгжүүлжэ, ерэхэ намар баян ургаса хуряахын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Жэшээлхэдэ, хоёрдохи фермын 1-дэхи бригадада эмхидхэгдэһэн В. Хайдуковай хүтэлбэрилдэг звеногойхид һайнаар ажаллажа байдаг. Энэ звено 4 хүнһөө бүридэжэ, хэрэгтэй зэр зэмсэгүүдээр гүйсэд хангагдаа. Звенодо 110 гектар һайн хүрьһэтэй, уһалагдадаг газар даалгагдажа үгтэнхэй. Мүнөө звеногойхид даажа абаһан газар дээрээ 700 гаран тонно наг шэбхэ гаргаад байна.

Г. Ямпилов.





СССР-эй Хэлхеэ холбооной министерствын научно-шэнжэлэлгын институтда холо дамжуулха телевизионно шэнэ аппаратура байгуулагдаа. **Зураг дээрэ:** энэ аппаратурые тааруулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй сесси

Уржадэр ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй долоодохи зарлалай нэгэдэхи сесси болоо. Энэ сессиие горсоведэй үнинэй депутат нүхэр Русаков нээжэ, тобшо үгэ хэлэһэн байна.

Һүүлээрнь мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат нүхэр Бутуханов элидхэл хэжэ, Улан-Удын городской Соведые һунгаха һунгалтанууд һунгуулиин бүхы 341 округто Бурядай АССР-эй Конституцитай, нютагай Соведүүдые һунгаха Дүримтэй зохилдуулан үнгэргэгдөө гэжэ мэдээсээ. Һунгагдаһан бүхы депутадуудай 49,5 процентнь коммунистнууд, 50,5 процентнь партийнабэшэ хүнүүд, 341 депутадай 156 хүниинь хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болоно. Эдэ һунгалтанууд Коммунистическэ партиин болон арад зоной бата нэгэдэлые эли тодоор гэршэлэн харуулһан байна.

Депутат нүхэр Кусовиковой дурадхалаар мандатна комиссиин элидхэлые сесси нэгэн дуугаар баталаа.

Удаань Улан-Удын горсоведэй гүйсэдхэхэ комитет байгуулагдаа. Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр депутат К. В. Гурьянов, түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор—депутат С. М. Хабалов, хоёрдохи орлогшоор — депутат В. Д. Минеев, гүйсэдкомой секретаряар—депутат К. Е. Дубровских һунгагдаа. Мүн депутадууд П. Е. Ножкин, О. Д. Жданова, Ф. И. Дронов, С. П. Шабунин, В. Е. Майба, Л. Н. Бестужев, А. М. Герштейн, П. С. Руднев, А. И. Козель гэгшэд горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүдээр һунгагдаба.

Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй таһагуудые даагшанарые сесси баталаа. Бюджетно-финансова таһагые даагшаар депутат Л. Н. Бестужев, арадай гэгээрэлэй таһагые даагшаар депутат Т. А. Халматов, коммунальна ажахын таһагые даагшаар депутат В. Е. Майба, элүүрые хамгаалгын таһагые даагшаар депутат В. В. Евдокимов, культурын таһагые даагшаар депутат А. М. Герштейн, худалдаа наймаанай таһагые даагшаар депутат А. И. Васильев, хүдөө ажахын таһагые даагшаар депутат В. А. Стоянов, нютагай промышленностиин таһагые даагшаар депутат И. П. Елшин, гэр байрын управлениие даагшаар депутат А. М. Акилов, юрэнхы хэрэгэй таһагые даагшаар депутат Н. И. Кашина баталагдаһан байна.

Сесси саг үргэлжэ хүдэлдэг 12 депутатска комисси бүридхэн баталаа.

Һүүлээрнь һунгагшадай дурадхал болон шүүмжэлхы ажаглалтануудые бэелүүлхэ хэмжээ ябуулганууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энээгээр сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

...шын Арадай Республикын эрхэтэн Ф. Я. Домбровскиие Улаан Одоной орденоор шагнаха тухай

...гэ оронииие хамгаалгын Агуу... дайнай үедэ советскэ лётчигой ...ыые абарһанайнь, тиихэдээ эрэлхэг зориг гаргаһанайнь түлөө Домбровский Феликс Яновичые Улаан Одоной орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1959 оной мартын 16.

ИНДОНЕЗИИН ПРЕМЬЕР-МИНИСТР Р. Х. ДЖУАНДЫН СОВЕТСКЭ СОЮЗДА ЕРЭХЭ БОЛОҺОН ТУХАЙ

Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай болон Индонезиин Республикын хоорондохи ...ёһоной холбоо барисаае бэхижүүлэн хүгжөөлгэдэ туһалхые ...Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ...Хрущев Индонезиин Республикын Премьер-министр Р. Х. ...ые 1959 ондо өөртөө таатай үедэ Советскэ Союзда ...ь Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай правительствын зүгһөө уриһан байгаа. ...Индонезиин Республикын Премьер-министр Индонезиин Республикын правительствын, мүн өөрынгөө зүгһөө энэ уряалай түлөө ехэ баясхалан хүргөөд, тус уряалые хүлеэн абаһан байна. Премьер-министр энэ оной зун айлшалжа ерэхэ байна.

Индонезиин Республикын Премьер-министрын Советскэ Союзда айлшаар ерэжэ, СССР-эй гүрэнэй ажал-ябуулагшадтай уулзалга хоёр ороной хоорондохи хани барисаае саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалха гэжэ этигэжэ байһанаа хоёр тала элишэлэн мэдүүлнэ.

ПРОПАГАНДИСТЫН ХӨӨРӨӨНhӨӨ

Коммунизм байгуулха хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула юу хэхэмнайб

Асари ехэ арга боломжо

Партимнай бата бэхи нэгэдэлтэй, марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ, арад зонтоёо нягта холбоотой байhые Коммунистическэ партиин XXI съезд эли тодоор харуулаа. Нүхэр Никита Сергеевич Хрущевой элидхэл, съездын бүхы документнүүд ямар удхашанартайб гэхэдэ, манай орон дотор социализмын эсэслэн илаhан гайхамшаг дүн гаргаад, коммунизмые үргэн далайсатайгаар байгуулха программа хараалаа. Социализмhаа коммунизмда оролгын үедэ марксизм-ленинизмын тон шухала теоретическэ асуудалнууд тэндэ хэлсэгдээ. XXI съезд манай ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэб баталаа. Энэ түсэб бэелүүлхэдээ манай Совет орон бүри хүсэтэй, улам ехэ хүгжэлтэтэй болохо, ажалшадиай ушар ёhоёо бүри hайнаар мэдэдэг болохо байна.

Ерэхэ долоон жэл соо хүндэ индустримнай угаа ехээр хүгжэхэ гэжэ хараалагдана. Жэшээнь, энэ үе соо шэрэм хайлуулга 65—70 миллион тонно, булад хайлуулга 86—91 миллион тонно хүрэтэр, химическэ промышленностиин продукци—3 дахин шахуу, нефть абалга —2 үлүүтэй дахин, газ гарган абалга—5 дахин ехэ болохо; 2,1—2,2 дахин ехэ электроэнерги үйлэдбэрилэгдэхэ гэжэ хараалагдана. Ерэхэ долоон жэл дотор ороноймнай бүхы районуудаар, илангаяа зүүн районуудаар — манай Сибирьтэ, Алас Дурна зүгтэ, Казахстанда— барилгын хүдэлмэри тон үргэнөөр хэгдэхэ юм.

КПСС-эй XXI съездын, партиин Центральна Комитедэй декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ гайхамшаг программа хараалагдан зохёогдонхой.

Хүгжэн мандаха хүдөө нютагнай

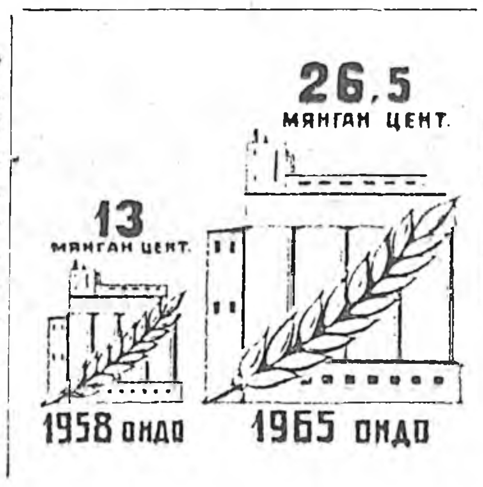
КПСС-эй XXI съезд дээрэ хэhэн элидхэл соогоо Н. С. Хрущев иигэжэ хэлээ hэн: «Ойрын долоон жэлдэ коммунизм байгуулгын асари ехэ түсэбые манай съезд хараалан зохёохонь. Түүхын энэ үе соо партимнай гол зорилгонуудые, холын хараата ниитэ хараа шугам тодорхойлхо. Шиидхэбэриин баталагдаhанай hүүлээр республика, хизаар, область, район бүхэн, завод, фабрика, барилга, колхоз, совхозой, научна эмхи зургаануудай коллектив бүхэн долоон жэлэй түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ ажал хүдэлмэреэрээ хабаадалсахын тула, тус тус коллектив бүхэн өөhэд өөhэдынгөө ажал-ябуулгын участогуудта хабаадалсаха зорилгоёо зүбөөр тодорхойлхо ёhотой...»

Манай «Победа» колхозой гэшүүд түрэл партиингаа XXI съездын шиидхэбэринүүдые угаа баяртайгаар угтаа. 1959—1965 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонууд тухай Н. С. Хрущевой элидхэлэй толилогдоходо, манай колхознигууд партиингаа хараалhан долоон жэлэй түсэбэй даабаринуудые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсээд, нэгэн дуугаар hайшаагаа. Долоон жэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ хубитаяа оруулхын тула бүхы арга боломжоёо хаража үзөөд, артелиин гэшүүд өөhэдын түсэб хараалан табиhан байна. КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй, удаа тээнь партиин XXI съездын гаргаhан шиидхэбэринүүд долоон жэлэй түсэбэй гол хараа шэглэлые мандаа элеэр тодорхойлжо үгөө hэн. hайтар зүбшэн хэлсэгдэhэнэй удаа энэ хараа түсэбнай хамтын суглаан дээрэ баталагдаhан юм.

Долоон жэл соо хэхэ хүдэлмэримнай түсэб дотор ороohо таряан, мал ажалай продуктнууд нилээд ехээр абтадаг болохо, барилгын хүдэлмэри ехээр эрхилэгдэхэ, бии байгаа арга боломжоёо энэ хэрэгтэ элсүүлхэ гэжэ хараалагдана.

ТАРЯАН АЖАЛ

Таряан ажалай ямараар хүгжэхэ тухай баримтануудые харуулаябди. Хэрбээ **үнгэрөөшэ жэлдэ манай колхоз юрэнхы дээрээ 13 мянган центнер ороohо таряа хуряагаа hаа, 1965 ондо 26 мянга 500 центнер хуряахаар түсэблэнхэй.** Мүнөө жэл 2200 гектар талмайда ороohо таряа тарихабди. 1965 ондо 2450 гектарта таряад, 10,81 центнер ургаса хуряаха гэжэ хараалагдана. Ороohото ургамалнуудые абажа харабал иимэ:



Ургамалнууд	1959 ондо Тариха талмайн гектар	1959 ондо Ургаса (гектарhаа)	1965 ондо Тариха талмайн гектар	1965 ондо Ургаса (гектарhаа)
Шэниисэ	1150	7 ц.	1200	11,5 ц.
Хара таряан	400	5 ц.	450	10 ц.
Овёс	350	5 ц.	450	9,5 ц.
Ячмень	250	7 ц.	300	12 ц.
Гэршүүхэ	50	3 ц.	50	6,5 ц.

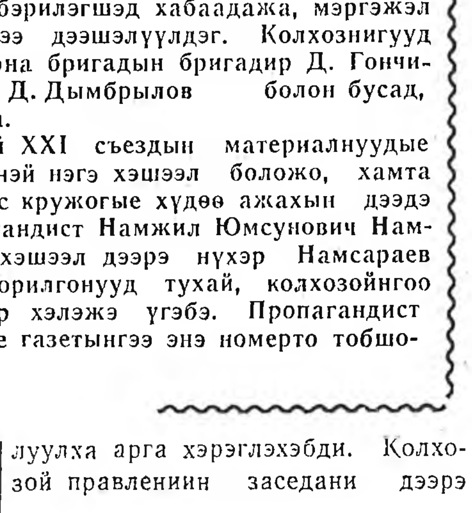
Ороohо таряа ургуулжа абалга ямар аргаар ехэ болгогдохоб гэбэл, газараймнай үрэжэл шанар hайжаруулагдаха, тарилгын талмай үргэдхэгдэхэ болоно. Шэнэ, залууг газар хахалха, шугы бургааhа сэбэрлэхэ, уhа намаг хатааха, үтэгжүүлхэ гү, уhажуулха мэтээр долоон жэлэй турша соо тарилгынгаа талмайе 850 гектараар үргэдхэхэбди. **Нёдондо жэл 1500 тонно наг шэбхэ полидо гаргагдаа hаа, 1965 ондо 4500 тонно гү, али 3 дахин ехээр гаргагдаха.** Үнгэрөөшэ жэлдэ 70 тонно минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэгдэhэн hаа, 1965 ондо 150 тонно оруулагдаха юм. 1958 ондо шороб хүрьhэндэ извёстко ороойдоошье тараагаагүй hэмди; 1965 ондо 200 гектар газарта тарааха гэжэ хараалагдана.

МАЛ АЖАЛ

Тарияанай ургаса ехээр абадаг болоходомнай, артелиин адууhа мал түргэнөөр олошорхо, ашаг шэмэнь дээшэлхэ байха. Долоон жэл соо манай колхозой мал hүрэгэй хэды шэнээнээр нэмэхэ байhые иимэ баримтанууд харуулна:

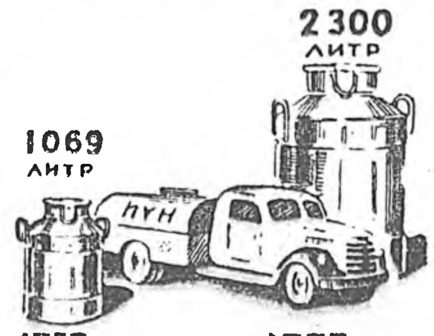
Мал	1958 он	1965 он
Эбэртэ бодо мал	2003	3600
Тэрэ тоодо үнеэн	620	1250
Гахай	78	140
Хонин	9821	13700
Шубуун	491	1700

Мүнөө жэл 3000 тойрон центнер мяха абаха hаа, 1965 ондо 5820 центнер абтаха гэжэ хараалагдана. Ямар аргаар энэ зорилго бэелүүлэгдэхэб гэхэдэ, нэн түрүүндэ гахай, шубуу үсхэхэ, малаа түргэнөөр таргалуулха хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ шухала болоно. Тиихэ зуураа тугалнуудые түргөөр томо болгохо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаха байна. Мяха ехээр абахын тула тугалнуудые эхэтэйнь хамта ябуулжа таргалуулха арга хэрэглэхэбди. Колхозой правлениин заседани дээрэ



шиидхэгдэhэнэй ёhоор, мүнөө жэл тугалтайгаа ябаха 100 үнеэн илгагдаба.

hү ехээр hаадаг болохо асуудалаар колхозоймнай урда ехэхэн зорилго табигданхай. **Нёдондо жэл hаамхай үнеэн бүриhөө 1069 литр hүн hаагдаа hаа, 1965 ондо—2300 литр hүн hаагдаха,** тайлбарилан хэлэбэл, 2,2 дахин нэмээхэ гэжэ колхознай хараална. Малайнгаа үүлтэр hайжаруулха, үнеэдэйнгээ тооe олошоруулха, элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэхэ мэтээр hү hаалга дээшэлүүлэгдэхэ байна.



Манай колхоз ноohо, үндэгэ, мүн бусад продуктнуудые мүн лэ ехээр абаха гэжэ хараална. 1965 ондо 1958 онойхиhоо 2 дахин ехэ ноohо хайшалха түсэбтэйбди. Нёдондо 250-аад тахяатай байгаад, 100 толгой бүриhөөнь оройдоол 4000 гаран үндэгэ абаа hэмди. 1965 ондо 1400 тахяатай боложо, 100 толгой бүриhөөнь 8000 үндэгэ абаха, хамта дээрээ тахяанай 88 мянган үндэгэ гүрэндөө тушааха гэжэ түсэблэгдэнэ. Мүн нугаhа үсхэжэ, үндэгыень гүрэндөө олоор тушааха байнабди. Долоон жэлэй hүүл багта 800 нугаhатай боложо, 3200 үндэгэ абаха зорилго табигдана.

ҮБhЭ ТЭЖЭЭЛ ЭЛБЭГЭЭР БЭЛЭДХЭХЭ

Мал ажалаа хэзээ хэзээнэйхиhээ ехээр хүгжөөхын тулада үбhэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ, тэрэниие элбэгжүүлхэ шухала байна. Малда үгтэхэ шэмэ, хоол ехэтэй тэжээлнүүдэй нэгэниинь кукуруза болоно гэжэ мэдэнэбди. Мүнөө жэл 50 га газарта кукуруза тарижа, малдаа шэмэ hайнтай силос дарахабди. 1965 ондо 100 га талмайда кукуруза таригдахаар хараалагдана. Энээнhээ гадна зелёнко мэтын тэжээлэй ургамалнууд горьтойхоноор таригдаха юм.

Малаа hайн байраар хангахын тула барилгын хүдэлмэри ехээр хэгдэхэ. Мүнөө жэлдэ үхэрэй нэгэ, тугалай нэгэ, хониной гурбан байра, тахяа шубуунай нэгэ байра бариха гэжэ хараалагдана. Хамта дээрээ хониной байха 8, шубуунай—3, үхэрэй—2, тугалай—2 байра г. м. баригдаха түсэбтэй.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ БАЙДАЛ УЛАМ hАЙЖАРХА

Артелиин ажахын хүгжэхэдэ, колхознигуудай байдал бүри hайжарха, олзо доходнай бүри ехэ болохо байна. Культурна ажаhуудалай талаар ехэхэн барилга хэгдэхээр хараалагданхай. Ерэхэ долоон жэл соо байрын 70-аад гэр, 3 культбаза, 4 бани, үхибүүдэй ясли, столово гэхэ мэтэ баригдаха хараатай.

Ажал хүдэлмэреэ оньhожоруулжа, хүнгэн болгохын тула ерэхэ долоон жэл соо ехэ юумэ хэгдэхэ. Бүри мүнөө жэл Хангир нютагаймнай гүүртэ, отаранууд электричествээр хангагдажа, Ильичын лампочканууд яларха, электрын ток хэрэглэгдэдэг болохо байна.

Долоон жэлэй түсэбые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэг нэн түрүүн бидэ бүгэдэнhөө болохонь элитэ. Партиингаа XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд, комсомолшуудай үүргэ тон ехэ. Бидэнэр энэ зорилгоёо дүүргэхын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябаха уялгатайбди.

Мяха, hү болон бусад продукт абалгаар долоон жэлэйнгээ даабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө манай колхозой гэшүүдэй бүхы хүсэ шадалаа, арга боломжоёо элсүүлхэ байhаниинь лабтай.

(Б. Цырендашиев бэшэжэ абаба).

Яруунын аймагай «Победа» колхозой партийна организациин дэргэдэ хүдөө ажахын экономико шудалдаг кружок хоёрдохи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Энээндэ колхознигууд, зооветеринарна мэргэжэлтэд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд хабаадажа, мэргэжэл шадабаряа, политическэ эрдэмээ дээшэлүүлдэг. Колхознигууд Д. Цыренов, Е. Очиров, тракторна бригадын бригадир Д. Гончиков, 2-дохи МТФ-гэй бригадир Д. Дымбрылов болон бусад, хамта 15 коммунист эндэ hурана.

Мүнөө кружогойхид КПСС-эй XXI съездын материалнуудые шудалжа байнхай. hаяхан тэрэнэй нэгэ хэшээл боложо, хамта дээрээ гушаад хүн сугларaa. Тус кружогые хүдөө ажахын дээдэ эрдэмтэй, дүршэлөөр ехэ пропагандист Намжил Юмсунович Намсараев хүтэлбэрилнэ. hүүлэй хэшээл дээрэ нүхэр Намсараев партиин XXI съездын табиhан зорилгонууд тухай, колхозойнгоо долоон жэлэй түсэб тухай тодоор хэлэжэ үгэбэ. Пропагандист Н. Ю. Намсараевай хөөрэhэниие газетынгээ энэ номерто тобшохоноор толилбобди.



Улан-Удын Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводто паровозой машина хабсаргадаг участогайхид коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Энэ участогые даадаг Тимофей Тиренин түмэр замай үдэшын техникумэй hүүлшын курсда hуралсадаг юм. **Зураг дээрэ:** нүхэр Тиренин хэшээлдэ бэлдэжэ байна. **В. Муллерай** фото.

Социалистическэ мүрысөөнэй тугые бүри дээрэ үргэе!

(Партийна эдэбхитэдэй суглаануудhаа)

МУХАРШЭБЭР

КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүдые hайшаан угтаад, долоон жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлые—1959 ониие ажалай ехэ амжалтын жэл болгохын тулада аймагай ажалшадай шэн зоригтойгоор ажаллажа, социалистическэ мүрысөөгөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байhан тухай элидхэлшэ нүхэр **А. И. Попов** хэлэбэ.

Байгша ондо аймагай колхозууд, «Эрдэм» совхоз, нёдондонойхитой сасуулбал, мяха абалгаяа 1,8 дахин, hү, ноohо абалгаяа 37—45 процентээр дээшэлүүлхэ зорилго табяа.

—Энэ жэлдэ манай колхознигууд горьтойхон уялга абаад, мүрысөөгөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна,—гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь **К. Именохоев** хэлэбэ.—Хэрээhэтэ гэжэ газараймнай комсомол-залуушуулай фермынхид малаа жэшээтэ hайнаар таргалуулжа, нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин ехэ мяха гүрэндөө үгэхэ гэжэ шиидээ.

Доторойнгоо ехэ арга боломжонуудые элирүүлжэ, фермэ, бригада бүхэнэйнгөө урда тодорхой зорилго табяад ажаллажа байhан тухай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Перевалов** хөөрэбэ.

Мүн элидхэл хэhэн айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Поповшье, үгэ хэлэhэн нүхэдшье ажал хүдэлмэриингөө дутагдалнууд, хэрэглэгдээгүй ехэ арга боломжонууд тушаа тогтоо. Илангаяа ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин hулаар ябуулагдажа байhан тухай шанга шүүмжэлэл гараа.

—Мүнөө аймаг доторнай комсомол-залуушуулай гуша гаран фермэ, отаранууд ажаллажа байна. Залуушуулай эдэбхи үүсхэл ехэ. Теэд зарим колхозуудай правлени, партийна эхин организацинууд тэдэнэй хүдэлмэридэ hайнаар туhалнагүй. Жэшээнь, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байhан фермынгээ залуушуулай дунда «Победа» колхозой партийна бюро хүмүүжүүлгын ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй,—гэжэ ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр **Челночков** хэлээ.

Зарим газарта, жэшээлхэдэ, «Знамя Ленина», «Победа» колхозуудта, аймагай хэлхеэ холбооной контородо, аймгүйсэдкомой милициин таhагта партиин XXI съездын материалнуудые коммунистнуудай гүнзэгыгөөр шудалжа захалаадүй байhан тухай КПСС-эй айкомой пропаганда, агитациин таhагые даагша нүхэр **Варфоломеев** хэлэбэ.

Социалистическэ уялгануудаа бэелүүлхэ талаар суглаашад дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

болохо гээшэ шухалын шухала рилгонуудай нэгэн.

Саашань нүхэр Филиппов о жэлнүүдтэ хонидойнгоо тоо то олошоруулха, ашаг шэмыень шэлүүлхэ шухала байhан ту тогтожо хэлэбэ.

hү, мяха, ноohо хоёр—гурба хин ехээр абадаг болохын хамагай түрүүндэ янза бүрии жээл элбэг ехээр бэлэдхэхэ шу гэжэ үгэ хэлэгшэд булта зүб гөө.

—Хэрбээ оролдоо hаа,— «Улаан Эрхирэг» колхозой тү лэгшэ нүхэр **Санжимитыпов** х бэ,—полинууд болон сабшалан даа hайнаар үтэгжүүлээд, хоё жо, гурбалжа байгаад уhалаа тэжээлэй таримал ургамалнуу шье, үбhэ ногоонойшье баян са хуряаха аргатайбди. Тэдэ га боломжонуудаа hайнаар х лэхэ шухала. Үнгэрэгшэ жэлдэ най эрхим луговод нүхэр Сан үтэгжүүлhэн, hайнаар уhалhа гектар сабшалан дээрэhээ га риин дунда зэргээр 35 центнер сы үбhэнэй ургаса хуряагаа Харин хүсы үбhэтэй бэшэ саб лангууд дээрэhээ (400-гаад тар) тон бага ургаса хуряагаа Юуб гэхэдэ, уhалагдаагүй, жүүлэгдээгүй байшоо.

Бидэнэр мүнөө жэлдэ сабш hайжаруулха хүдэлмэридэ дү ехэтэй 40-өөд луговодые таб мнай.

Арга боломжонуудаа элирү хэрэглэхэ, ажалайнгаа эмхи hайжаруулха шухала байhа хайда тэмдэглэхэ зуураа, Марксын нэрэмжэтэ колхозой рүүлэгшэ нүхэр **Гомбоев,** айм главна ветеринарна врач **Левченко** гэгшэд мүн лэ тэжэ hайн база байгуулха тухай хэ

Ороohо таряанай, үбhэ ного ургаса дээшэлүүлхын тулада м хабартаа 80 мянган тонно наг хэ полинууд, сабшалангууд гаргаха гэжэ шиидхэгдээ. Ма 15-hаа наг шэбхэ зөөлгын соносхогдоо.

ЗАИГРАЙ

Партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ элидхэл хэhэн Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй XXI съездын делегат нүхэр **В. Р. Филиппов** долоон жэлэй түсэбэй гол зорилгонууд тухай хэлэхэ зуураа, тэжээлэй тогтууритай hайн база байгуулха шухала байhан тушаа онсолон тэмдэглээ.

—Элбэг дэлбэг тэжээлгүй малаа түргэн олошоруулха, ашаг шэмыень хоёр—гурба дахинаар дээшэлүүлхэ аргагүй. Тэрээнгүй hаа эдэ уялганууднай миил хооhон шашалдаан болошохо,—гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.—Танай аймагта корнеплодууд, тусхайлбал, турнепс hайнаар ургаха. Энэ арга боломжоёо хэрэглэхэ хэрэгтэй. Танай аймагта таримал хүсы үбhэн мартагдашанхай. Энэ ногооe таридаг болоо hаа, сабшалангуудайнгаа ургасые горьтойхоноор дээшэлүүлхэ нэгэ арга байна. Тиихэдэ кукуруза ехээр тарижа, энэ шэмэ ехэтэй ургамалай элбэг баян ургаса хуряадаг

КЯХТА

Партиин айкомой нэгэдэхи ретарь нүхэр **Хандуев** КПСС XXI съездын дүнгүүд тухай, а гай партийна организациин зо гонууд тухай элидхэхэ зуураа, нөө жэлэй малай үбэлжэлгын абалгын зарим бэрхэшээлтэй үнгэржэ байhан тухай тогтожо лэбэ. Үнгэрhэн хоёр hара соо хони хурьган, 170 бодо мал г лаа. Илангаяа Ленинэй нэрэм колхоздо мал олоороо үхэнэ тээнhээ гамнангүй, үбhэ тэж малда тон гамгүйгөөр эдюулжэ колхоз бүри декабрь соо хо шоод байгаа.

Иимэ бэрхэшээлэй тохёол байхада, колхозой 30 гаран ко нистнуудтай партийна орган (секретаринь нүхэр И. П. О тодорхой хэмжээ абанагүй. лайнь туража, гарзалжа ба отара, фермэнүүдтэ хүдэлхөөр мунистнууд эльгээгдэнэгүй.

Мүн хониной совхоздо, Ста нэрэмжэтэ колхоздо мал гарз үргэлжэлhөөр. Шэнэ түлэй гарзалжа байhан тухай сов партийна организациин секре нүхэр Эрдынеевэй хэлэнгүй h хада, отарые даагша **С. Тодо** энээнэй ушар шалтагаан тухай рэжэ үгэбэ.

—Бэлэдхэл муутай байшоо гэжэ тэрэ сэхэ хэлэбэ.—Отар hая болотор хонишодоор бүр лэгдээгүй байгаа. Хонидой ол хурьгалжа захалшаhан хойно манщигууд эльгээгдэhэн Тиигэжэ түрэhэн хонидой, хурьгадай харууhа, эдеэлүүл рүүшээр муу байгаа.

Тарялан, сабшалангай у дээшэлүүлхэ тухай эдэбхи суглаан дээрэ ехэ хөөрэлдөө лобо. Илангаяа кукурузын гада эртээнhээ hайнаар бэлэ тухай олон хүн хэлээ.

Съездын материалнуудые hайнаар ойлгуулха

Партиин Кударын айкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет партийна, комсомолой пропагандистнуудые суглуулжа, КПСС-эй XXI съездын материалнуудые зондо хайшан гээд ойлгуулха тухай асуудалаар семинар хэбэ. 1959 ондо аймагай колхозуудай урда ямар зорилгонууд табигданаб гэжэ харуулха зуураа, партиин айкомой секретарь нүхэр Надагуров съездын материалнуудые колхоз, предприяти, бригада, фермынгээ байдалтай нягта холбоотойгоор тайлбарилан ойлгуулха шухала гэжэ онсолон тэмдэглээ. Удаа тээнь пропагандистнуудые аймагайнгаа байдалтай танилсуулаа.

— Манай аймаг ороohо таряа, овощь, хартаабха абалгаар гээгдэнэ, жэл бүри үбhэ тэжээлээр дуталданабди, кукурузын баян ургаса абаха аргатай аад, тиигэжэ шаданагүйбди. Гэхэтэй хамта, манай аймаг хабарай тарилгада муугаар бэлдэнэ — трактор, машинаяа удаан заhабарилна, үрэhэ сэбэрлэлгэеэ унжагайруулна. Мүн малай үбэлжэлгын талааршье ехэ дутуунууд бии. Пропагандист бүхэн эдэ дутагдалнуудаа зайсуулха хэрэгтэ колхознигуудые элсүүлхэ уялгатай, — гэжэ нүхэр Надагуров хэлэбэ.

«Коммунизм байгуулгын шэнэ шата, марксизм-ленинизмын теориин зарим асуудалнууд» гэhэн темээр бурят дунда hургуулиин директор нүхэр Буинов, «Ленинэй пропагандистска ажал тухай» асуудалаар ород дунда hургуулиин директор нүхэр Архинчеев лекцинүүдые уншаа. Партиин XXI съездын материалнуудтай хайшан гээд танилсуулха тухайда политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша нүхэр Полякова хөөрэжэ үгөө.

Удаань Ждановай нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригадын бригадир нүхэр Жалсанов үгэ абажа, колхознигуудай ажалай түлөөhые мүнгөөр үгэдэг болоходо ямар hайнтайб гэжэ хөөрөө.

— Орон доторхи түрүү колхозуудай жэшээгээр манай колхоз январиин 1-hээ мүнгэн түлөөhэндэ оронхой. Мүнгэн түлөөhэндэ ороходо хайшаал юумэ ааб гэжэ зарим колхознигууд даб дээрэ hанадаг hэн. Гэбэшье колхоздо ажахын тоосоо бэелүүлхэ энэ шэнэ аргын үнэхөөрөө hайн байhаниинь үнгэрөөшэ хоёр hара соо элирээ. Колхознигуудай эдэбхи үүсхэл бүри ехэ болобо. Жэшээлхэдэ, манай бригадын гэшүүн нүхэр Батомункуев январь hарада модо бэлэдхэлсээд, 415 түхэриг олоhон аад, февралиин 18 үдэрэй туршада 618 түхэриг мүнгэ абаа. Хонишон нүхэр Цыбенов басагантаяа хамта январьда 1300 түхэриг мүнгэ абаhан байна.

Пропагандистнууд хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэбэ.

«Коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулха тухай» гэhэн асуудалтай теоретическэ конференцидэ манай кружогой hурагшад бэлдэжэ байнхай. Мүнөө үедэ КПСС-эй XXI съездын материалнуудые, съезд дээрэ Н. С. Хрущевой хэhэн элидхэлые эдэбхитэйгээр шудалжа байна,— гэжэ партиин түүхэ шудалдаг кружогой хүтэлбэрилэгшэ (Калининай нэрэмжэтэ колхоз) нүхэр Бадмаев хэлэнэ.

«Долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ манай аймаг соо юун хэгдэхэб» гэhэн тоо, баримтануудтай дэбтэр айкомой партийна гэгээрэлэй кабинет пропагандистнарта туhаламжа болгон гаргаа.

С. Таханов,
пропагандист.

ЭНЭЭНИИЕ бү марта

Малаа һайса харууһалбал, мяха ехээр абахаш!

★

Түсэбөө уридшалан дүүргэхэ

дын Сталинай нэрэмжэтэ колгэшүүд долоон жэлэй түсэхараалагдаһан хэмжээ-ябуулдые болзорһоонь урид дүүргэтүлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэнэ.

ы арга боломжоёо хүсэдөөр хойлжо үзөөд, колхозой нравпартийна эхин организаци түсэб табяа. Энэ жэл нёнойхиһоо нооһон 36 процент, 33 процент ехээр абтаха байна. ноо үлүү дахин олон үндэгэн ха. Хонидой тоо толгой 21 проэр олошоруулагдаад, 32 мянхүргэгдэхэнь.

на 250 толгой эбэртэ мал, 400 ямаа, 6500 дальбараануудые хоз худалдажа абаха юм. 9 ондо үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ дахин ехэ мяха абаха уялга эр абаа.

Нэгэ жэлэй туршада мяха ые иимэ хэмжээгээр ехэдхэхэ харюусалгатай хэрэг. Зүгөөр эр арга боломжоёо наринаар жо үзөөбди. Малшаднайшье гэжэ шадахабди» гэжэ мэ- э,—гээд түрүүлэгшэ Бато анович Мурхонов хөөрэнэ.

лхозойхид хараалһан түсэбөө лжэ эхилбэ. Тугалтайнь тал, бэлшээридэ таргалуулха мятоварна хоёр фермэ эмхидэд, дүршэл шадабаритай малэндэ табигдаба. Эдэ фермын12 мянган гектар газар, тэрэ 10,5 мянган га бэлшээри гарданхай.

анай товарна нэгэ фермыень аар баян дүршэлтэй малшан, унист нүхэр Дарицыренов тогдоо. Энэ жэлэй туршада энмалшад 2500 толгой хони, 80 мори, 347 эбэртэ бодо мал эн тарғалуулжа мяхалха. 800 шубуудые тэжээжэ гүрэншааха.

рт һарын арбанһаа 760 толгой 38 гахай шахалгада табигдаа. ээшэ 215 эрэ хашараг, гологгараһан эмэ хашарагууд бэлтаргалуулгада табигдаха бай-

шарагуудай толгой бүриин үрые бэлшээн таргалуулха үе 0 килограммаар, хонинай—13 раммаар нэмээгдэхээр хараана. Шахалгада байһан гахай эй шэгнүүрые 40—50 килоаар нэмээхэ зорилго табигай.

шээри зүбөөр хэрэглэхын тумал адуулагшадта газарынь тажа үгтэхэ. Зун, намарай малшан бүхэн байраяа 4—5 урилха юм. Малшадай байха үдэл гэр болон бусад хэрэгтэй бэлдэгдэжэ эхилбэ.

үэтэ долоон жэлэй түсэбые рһоонь урид дүүргэхээр шинэнэ колхозой малшад ажааа эршэ хүсые улам шангад-

Г. Ильин.

★ ★

Тарган мал гүрэндөө тушаахабди

Худөө ажахын продуктнуудые элбэг ехээр абаха арга замууд партимнай XXI съездын холын хараата шиидхэбэри соо тодорхойгоор заагданхай.

Долоон жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлдэ республикымнай колхоз, совхозууд мяха ехээр абадаг болохо тушаа тусхай хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, бэелүүлжэ эхилэнхэй.

Манай «Знамя Октября» колхозой малшад арга боломжоёо бүхы талаһаань хаража үзөөд, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин ехэ мяха 1959 ондо абахаар түсэблэбэ. Иигэжэ хамтадаа 2700 центнер, тэрэ тоодо 1360 центнер үхэрэй, 400 центнер шубуунай, 200 центнер гахайн мяхан абтаха юм.

Энэ үедэ Шабар гэжэ газарта 200 толгой гунан малай тусхай гүүртэ эмхидхэгдэбэ.

Дүршэл ехэтэй малшан Павел Васильевич Балданов гүүртые даагшаар томилогдоо. Энэ малшан нёдондо 200 гунадай толгой бүриинь 350 килограмм болгоод тушаагаа һэн. Малайнь тус бүриин шэгнүүр сүүдхэдээ 600—700 граммаар нэмэһэн байгаа. Эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө Павел Балданов Бүхэсоюзна выставкын бага мүнгэн медальда хүртөө.

Мүнөө нүхэр Балдановай гүүртынхид 69 толгой гунадые гэхэ гү, али 227 центнер мяха гүрэндөө тушааба.

— Хабарай хатуу үедэ бэлшээн таргалуулагдаха малые һайса тордоходо, хүхэ ногоондо шадал һайнтай ородог. Иимэ мал таргалхадааншье түргэн шэнги агша,—гэжэ Павел Васильевич зугаална. Эдэ үдэрнүүдтэ малайнгаа толгой бүридэ үдэртөө 2 килограмм үбһэ, 2 килограмм һолоомо үгэнэ. Хагда, эдеэлсэ һайнтай, наруули дулаан газараар бэлшээнэ.

Эдэ гунадайнгаа хахадые июнь һарада, бэшыень декабрь соо толгой бүриинь 300—350 килограммда хүргөөд тушаахаар хараална.

43 толгой зургаа—долоо һаратай гахайнууд Елена Балдановада даалгажа үгтэбэ. Нэгэ килограмм холимол тэжээл, үйрүүлэгдэһэн 2,5 килограмм овёс, килограмм хахад үбһэнэй гурил сүүдхэдээ гахай бүхэн эдинэ. Май һарада эдэнэй толгой бүхэнние 70 килограмм болгоод тушааха юм.

Хэрбээ үнгэрэгшэ жэл 1200 шубуутай, гол түлэб нугаһатай байһан һаа, 1959 ондо 30 мянга болгохомнай. Бүхы дээрээ 25 мянганиинь гүрэндэ худалдагдаха.

Нугаһанай фермые даагша Мария Хабатова, эрхим шубуушан Прасковья Полусурова гэгшэд ажалдаа оролдосотойгоор хандана. Шубуудые оншыень оложо харууһалжа, элдэб янзын шухала тэжээл үгөөд байхада үдэсэтэй, гарзалдаггүй гээд эдэ шубуушад хөөрэлдэдэг. 70 грамм холимол тэжээл, 20 грамм морковь, 50 грамм бутаруулагдаһан овёс болон мяханай зүйл, дабһан, үндэгэнэй хальһан, мяха-яһанай талхан тахяада үгтэдэг байна.

Корсаковай дунда һургуулиин һурагшад өөһэдөө үүсхэл гаргажа, 5 мянган нугаһа тэжээжэ үгэхэнь.

Мүн май һарын тэн багаар 400 эрьенүүдые бэлшээн таргалуулгада табихамнай. Зун тээшэ һү багатай аад, бэе томотой, мяхалиг 50 үнеэд тугалтайнь табижа таргалуулагдаха. Энэ ушарта нэгэ үнеэндэ хоёр тугал табигдахаар бодомжологдоно.

120 толгой эмэ туулайтай болонхойбди. Энэ жэлдэ 60 центнер туулайн мяхан гүрэндэ тушаагдаха.

Мяха абаха, худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада зохихо хэмжээ абажа, малшадта ажалай түлөөһэ, нэмэлтэ түлбэри үгэхэ тухай гурим хараалжа байнабди.

С. Жанчипов, колхозой зоотехник.
Байкало-Кудара.

Үбгэн хонишоной оролдосотой ажал

Хүсөөтын Адагай бүтүү шэрэнгитэ ойн захада таатай зохидоор түхеэрэгдэһэн хони, хурьгадай байрын хуһамаг хорёо харагдадаг. Эндэ Хэжэнгын аймагай «Победа» колхозой дүй дүршэлтэй үбгэн хонишон Радна Аюшеевэй даадаг түрэхэ хонидой отара байрлана. Артелиингээ хонин ажалда хорёод шахуу жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон Радна Аюшеев өөрынгөө туһалагшад Дулмажап Данзанова, Дамба Жамбалов, хурьгашад комсомол Михаил Батаин, Д. Бабуева гэгшэдтэй хамта 348 эхэ хонидые хаража байдаг юм.

Мүнөө тус отарада хамта 290 гаран хурьгад абтаад, бултадаа бүрин бүтэн, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлэгдэнэ. Бүхыдөө абтаһан хурьгадынь эхэтээ суг байлгагдажа, бүлэг бүлэгөөрөө сакман болгогдожо түлжүүлэгдэнэ.

Энэ жэлдэ колхоздо малай эдихэ үбһэ тэжээл бага байһан дээрэһээнь олонхи хонидынь бүхэли үбэлдөө адуулганда ябажа гараа. Нүхэр Аюшеев хонидоо адуулхадаа саһа багатай, хагда һайнтай, нэмэри дулаахан, бургааһа шугын заха забһараар бэлшээһэнэй ашаар, тэдэнээ һайнаар ондо оруулжа байна.

— Бидэ байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха, хонин бүриһөө 2,5 килограмм нооһо хайшалха гэһэн уялга абаа һэмди. Уялгаяа дүүргэхэ хүсэд аргатайбди, теэд юумэ бүхэн хуу өөрөө бүтэдэг бэшэ ха юм даа. Тиимэһээ хонишодой нилээд ехэ оролдолго, ажалай хүсэн хэрэгтэй гэжэ бидэ һайн ойлгонобди,—гээд нүхэр Аюшеев даруу янзаар хөөрэнэ. Үбгэн хонишон хэлэһэн үгэдөө заабол хүрэдэг, мүнөөшье сохом хүрэхэ байһаниинь лаб.

Н. Галданов.



Улан-Удын «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин мастер Наталья Ивановна Тармаева үнэн сэхэ, оролдосотой ажалаараа олоной дунда шалгаржа ябана. Энэ түрүү хүдэлмэрилэгшэ эрхим һайнаар ажаллажа, олон дахин үнэтэ шан, баясхаланда хүртэһэн байна.

Зураг дээрэ: нүхэр Н. И. Тармаева.

Н. Сафроновой фото.

АЖАЛШАДАЙ ДУРАДХАЛНУУДҺАА

Намагуудые хатааха шухала

Аймагайнгаа бүхы ажалшадтай хамта, манай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ мал ажалһаа урдынхиһаа бүри ехэ ашаг шэмэ абаха зорилго табинхай. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын тула үбһэ, шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ шухала байһаниинь элитэ.

Теэд колхозой правлени, партийна организаци энэ талаар горьтой, холын хараата бодото хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлдэггүй байха юм. Илангаяа сабшалан, таряалангайнгаа газарые үргэдхэхэ, улам һайжаруулха хэрэгтэ биратай анхарал хандуулагданагүй. Тэрээнһээ боложо жэл бүри холын газарта ошожо, үбһэ сабшажа, ехэ гаргашатайгаар малаа тэжээхэ баатай болонобди. Гэхэ зуура, тус асуудалые нютаг дээрээ шиидхэжэ боломоор гэжэ һанагдана. Ушарынь манай нютагай Алцак, Армак аралнуудай сабшалангай хахадынь шахууе һубаг, намагууд, бургааһа, дэгнүүлнүүд эзэлдэг юм. Энээнһээ боложо сабшалангай оройдоол хахадынь сабшагдадаг. Мүн хэрэглэгдэдэдүй газарнууд үшөөл бии гээшэ. Тэдэнние эдлэхэ тусхай машина, техникэ үгы байдаг. Эдэ асуудалнуудые ойрын сагта шиидхэхын тула дээдын зургаанууд, анхаралаа табиха зэргэтэй гэжэ һанагдана.

О. Будаев,
колхозой гэшүүн.
Ториин аймаг.

Аэроклуб хэрэгтэй

Мүнөө үедэ авиациин удхашанар угаа ехэ. Тиимэл хадань манай залуушуул авиациин али бүхы мэргэжэлдэ, самолёт болон планерта һуужа, парашюдаар ниидэжэ һурахаяа оролдоно гээшэ.

Гэбэшье комсомол залуушуулай эдэ эрилтэнүүд хүсэд хангагданагүй. Ушарынь манай ниислэл хотодо тусхай аэроклуб үгы. Тэрээнһээ боложо, олон хүн авиациин спортдо хабаададаггүй.

Улан-Удэдэ аэроклуб бии болгохо тухай олон дахин хөөрэлдөөнүүд болобошье, хүсэндөө хүрэтэр энэ асуудал шиидхэгдэнгүй байһаар. Республикын ДОСААФ-эйхид энээндэ анхаралаа хандуулха аабза гэжэ найдагдана.

Ю. Баранова,
Улан-Удын «Красный путь» артелиин мастер.

Үхибүүдэй библиотекэнүүдые нэгэдүүлхэ

Республика доторнай Культурын министерствын мэдэлэй үхибүүдэй хэдэн олон библиотекэ бии. Тиихэдэ бүхы һургуулинуудта шахуу Гэгээрэлэй министерствын мэдэлэй библиотекэнүүд хүдэлмэрилнэ.

Үхибүүдэй эдэ библиотекэнүүдые нэгэдхэжэ, Гэгээрэлэй министерстводэ үгэбэл дээрэ гэжэ һанагдана. Тиигэбэл мүнгэн зөөри алмагдаха, мүн уншагшадташье һайн байха һэн.

Н. Рыжков, инженер.

Конкурсдо ерэһэн очеркнуудһаа

ШОФЁР ГОМБОЖАБ

эр, хүдэр бэетэй, машинын до будагдаһан хубсаһатай үглөөгүүр, айлнуудай һая бобайхада, гурбадахи комплекбригада тээһээ колхозой центр харалтайгаар алхалхань хадаг. Уданшьегүй модо шэрэтомашинын ой руу ошохые ын эртэшэ һаалишад хараад: Гомбожабнай гү даа!

эшэ хэн иимэ эртэ ябахань даа.

Заримдаа хүнэй бодоогүйдэ юм бэшэ гү,—гэжэ байжа эхэнь дуулдаха.

гын аймагай «Коминтерн» жэлһээ жэлдэ барилгын моэр бэлдэдэг юм. Бэлэн болоо клубай, мүн хонидой, гатахяагай, үнеэдэй байрануудоошье олон барилгын моГомбожаб Рабданович Рабдаөөһэн байха. Нүхэр Рабданоалда абьяастай хүн гэжэ нигууд мэдэхэ болонхой, аа ингэжэ магтаха:

Гомбожабтай хүдэлхэдэ аятай Машинаяа табижархёод, хараайхагүй, харин ашаашадһаа гаар хүдэлдэг, амарха забда энгүй шамдуулдаг юм. Хоёр дажа ядахаар бревногой е гансаараа үргөөд табигаг...

нүхэртэй уулзаад:

шэнээн модо колхоздоо гээшэбта,—гэхэдэ:

һүүлэй найман жэлэй туршаһаа ерэһэн бревно тоотоарһан байхаб,—гэжэ тобор харюусана.

ёо хэр дүүргэнэт,—гэжэ

эрэй хоёр дахин ябаха гү, кубометр асарха ёһотой хүм. Ябаһаар байтарни хорёод кубометртэ дүтэлэгшэ, заримдаа дээшэшье гарадаг байха,—гэжэ Гомбожаб Рабданович үдэрэйнгөө ажал тухай хөөрэнэ.

Дүй дүршэл ехэтэй энэ шофёр мүнөө жэлдэ бэлдэгдэһэн 1200 кубометр модые һунгалтын үдэр—мартын 1 болотор зөөжэ дүүргэхэ уялга абаһан үгэдөө хүрэжэ, бултыень пилорамынгаа газаа буулгаад байна. Тиимэл хадань колхозой правлени нүхэр Гомбожаб Рабдановичта жэл бүри барилгын модо зөөхыень даалгадаг гээшэ.

Модоёо зөөжэ дүүргэмсээрнь, колхозой пилорама даалгагдадаг. Гомбожаб Рабданович пилорамада табадахи жэлээ хүдэлжэ байнхай. Гартаа дүйтэй, дархан хүн туладаа пилорамаяа зүбөөр хүдэлгэжэ, асарһан модоёо аятайханаар хюрөөдэдэг юм.

— Бревнонууд Гомбожабай гарта гурба дахин ороогүйдөө ошохо газартаа ошодоггүй юм,—гэжэ хани нүхэдынь хэлсэдэг. Юундэ тиигэнэб гэхэдэ: Гомбожаб Рабданович ойһоо модоёо зөөгөөд, тэрэнээ хюрөөдэдэг, һүүлээрнь тэрэнээ хэрэглэгдэхэ газартань машинаараа дахин зөөдэг бшуу.

Энэ нүхэрнай үнэн сэхэ ажалаараа колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой. «Манай эндэ ерэһээр арбаад жэл болоо, теэд Гомбожаб тухай нэгэ муу үгэ дуулдаагүй юм»—гэжэ колхознигууд хэлэдэг. Хаяа хадхажа һуудаг, 73 наһатай Дымбрэн хүгшэн иигэжэ хөөрэнэ:

— Гомбожаб колхозой хүндэхэн хүдэлмэри даадаг гээшэ. «Коминтернын» модые хуу зөөгөө аабза. Бэрхыень ямар гэхэбш, үглөөгүүр эртэ бодоод, хамаг юумэ хэжэрхихэ. Абари зангаар һайн, томоотой, һөөл хүн даа.

Гомбожаб Рабданович ажалдаа һайнаар хандаһанай түлөө жэлһээ жэлдэ колхозой правлениин, партийна эхин организациин грамота абадаг, үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртэдэг. Тэрэнэй нэрэ аймагай, мүн колхозой Хүндэлэлэй самбарнуудта ходо бэшэгдэдэг юм.

Колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Ринчинов Гомбожаб Рабданович тухай иигэжэ хэлэдэг: «Найдамтай хүн даа. Хүдэлмэреэ «таб байса, шанартайгаар хээгүйдөө һанааниинь амархагүй. Хойноһоонь һанаагаа зоболтогүй байха. Нүхэр Рабдановта харюусалгатай хоёр участогаа даалгадаг гээшэбди. Тиимэ хүндэ нэмэлтэ түлбэри үгэнгүй яахабш. Модо зөөхэдэнь, кубометрын 50 мүнгэ нэмэжэ үгэдэгбди».

Мүнөө нүхэр Рабданов пилорамадаа хүдэлжэ эхилээ. Һаяхан ажалаа дүүргээд, гэртээ ерэхэдэнь, гурбадахи класста һурадаг Мүнсэл басаганиинь хэшээлэй үедэ сээжэлдэһэн дуугаа дабтан:

Хадаһаа үндэр хангил уула
Хурсахан туяа татамаар,
татамаархан.
Коммунис партиин дүрим суртаал
Хамагай сэдьхэл татамаар,
татамаархан,—

гээд хонгёохоноор дуулахадань, партиин XXI съезд, тиихэдэ баталагдаһан долоон жэлэй түсэб Гомбожаб Рабдановичта урдынхиһаашулам тодоор харагдажа, коммунизм байгуулха үе сагта хаба шадалаа, хүсэл зоригоо эршэдхэн хүдэлэнгүй яахабиб гэһэн тунгалаг бодол толгойдонь ороно.

Ш. Бальжинимаев.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Техникээ зүбөөр харууһалха

Машинно-тракторна станцинууд шэнэдхэн хубилгагдажа, колхозуудта шэнэ, һайн элдэб техникэ худалдагдаһан байна. Харин зарим колхозууд абаһан техникээ эзэн ёһоор харууһалха, хадагалха ямаршье бэлэдхэлгүй байшоо.

Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой комплексно бригаданууд тракторнуудые хадагалха нэгэшье гараж барягүй. Гурбан бригадань арай гэжэ декабрь соо гараж барижа эхилээ һэн. Тиихэдэ 4-дэхи комплексно бригадынхид гараж барихашье гэжэ һанаагүй, миил һууһаар. Тус бригадынхид хуушан хүүзинсэ соогоо тракторнуудаа хадагалха гэжэ шиидээд, тусхай байра бариха гэжэ огто анхарнагүй. Тиимэһээ мүнөө болотор тракторнууд сэнхир огторгойн доро, колхознигууд-трактористнуудай гэрэй газаагуур тарашанхай байһаар.

Мүн тиихэдэ тус колхоздо мүнөө хүрэтэр токарна станок тодхогдоогүй, элдэб частьнуудые хабсаргаха агрегат, пилорама хэрэглэгдээгүй байха юм.

Трактор болон бусад машинануудта техническэ харууһа эмхидхэхэ, хэрэгтэй заһабари хэхэ график мүн лэ сахигданагүй. Механик Балахнин ажалдаа хайша хэрэгээр хандана. Заһабарилгада хэрэглэгдэхэ шухала зүйлнүүдые РТС-һээ саг соонь тэрэ асарнагүй. Механизаторнуудай дүй дүршэлые дээшэлүүлхэ талаар ямаршье юумэ хэгдэнэгүй.

А. Даненберг.

Худалдаа наймаа муугаар эмхидхэнэ

Колхозуудай ажабайдал жэл ерэхэ бүри үнэр баян боложо, эрилтэнүүдынь ходо ургажа байна. Тиимэһээ тэдэнние хэрэгтэй эд бараагаар саг соонь хангаха гээшэ тон шухала болоно.

Гэбэшье Тарбагатайн аймпотребсоюзай зарим сельпонуудай хүдэлмэришэд ажалшадай эрилтэнүүдые хүсэд хангаха талаар биратай юумэ хэнэгүй. Нүүдэл худалдаа наймаа огто эмхидхэгдэдэггүй байхаһаа гадна, асарагдаһан шухала эд бараан гансал аймагай центртэ хүрөөд лэ дууһашана. Аймпотребсоюзай мэдэлэй автолавка хэрэглэгдэнгүй, хорёо соогоо хэбтэһээр.

Тэрэшэлэн наймаалагшагүй магазин, ларёгуудые нээхэ хэрэгтэ аймпотребсоюзай, сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа табинагүй. Харин тиихэдэ энэ асуудал шиидхэхэ арга боломжо бии юм. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй нэгэ фермэ магазинһаа холо, 8 модоной газарта байрладаг. Тэндэнь 60 гаран малшад байдаг юм. Теэд Ехэ Куналейн сельпогойхид ларёгшье нээдэггүй, нүүдэл худалдаа наймаашье асардаггүй байна.

Иимэрхүү баримтанууд мүн Хүйтэнэй сельпогой ажалда үзэгдэнэ. Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Ефремов наймаалагшагүй ларёк нээхэдэ «эд бараамнай үгы болошохо» гээд лэ миил һуужа байдаг.

К. Дамбаев.

Бурят номууд хомор

Һүүлэй үедэ Хэжэнгын аймагай магазинуудта бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номууд хомор болошонхой. Аймагай центртэхи номой магазинда бурят шэнэ номууд саг соогоо асарагданагүй, зариманиинь оройдоошье эльгээгдэнэгүй. Жэшээнь, Н. Балданогой «Пьесэнүүд», Д. Батожабайн «Адуушанай дуун» гэхэ мэтэ номууд эндэхи магазинуудта огто үгы.

Мүн библиотекэ, һургуулинуудта иимэ номууд үсөөн. Бурят номуудай хэблэгдэхэтэй хамта, тэдэниие сэхэ худөөгэй, һургуулиин библиотекэнүүдтэ эльгээжэ байгаа һаа таарамжатай һэн. Худөөгэй ажалшад, һурагшад бурят зохёолнуудые ехээр һонирхожо уншадаг гээшэ.

Бурят уран зохёолшодой түрэһэн он болон үдэр, тэдэнэй ажал-ябуулга тухай тобшохоноор мэдээсэгдэнэгүй. Уран зохёолшодой түрэһэн үдэр тэмдэглэхэ гэхэдэ, тодорхой үдэрыень зааһан ном олдохогүй юм. Б. Абидуевай «Шэлэгдэмэл пьесэнүүд», Н. Балданогой «Пьесэнүүд» болон бусад зохёолнууд соо тэдэнэй түрэһэн үдэр заагдаагүй байха юм.

А. Содномов.

Малшадай эрилтэнүүд хангагданагүй

Закаменай аймагай Дархинта, Тутхалта, Һонгино, Хасуурта, Урда-Гол болон бусад фермэ, гүүртэнүүдэй малшадай эрилтэнүүд тон муугаар хангагдана. Энээн тухай олон дахин хэлэгдэһэн, бэшэгдэһэншье байха. Теэд эдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар мүртэй юумэ хэгдэнэгүй. Эндэ ажаһуугшад нэн түрүүндэ хэрэгтэй шухала эд бараагаар огто хангагданагүй. Мүн малшадай культурна эрилтэнүүдшье хүсэд хангагдадаггүй байха юм. Газетэ, журнал асарагдадаггүй, медицинскэ туһаламжашье саг соогоо хүнүүдтэ үзүүлэгдэнэгүй. Аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй культурын, элүүрые хамгаалха таһагуудые даагшанар, мүн зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, жэшээлхэдэ, нүхэд Санжитов, Цыдыпов, Дугаров гэгшэд малшадайнгаа ургажа байгаа эрилтэнүүдые хангаха талаар һанаагаа зобоногүй.

Б. Доржиев.

Хаанаһаа ололтойб?

Ажалшадай байра байдал һайжаржа, мүнөө худөө нютагуудта айлнууд олоороо шэнэ гэр барижа ороно. Теэд Яруунын аймагта, тусхайлбал, совхозой магазинуудта хадааһанһаа абаад, үүдэнэй барюул, элдэб үнгын шэрэ гэхэ мэтын шухала хэрэгтэй юумэнүүд үчи заяанай байдаггүй.

Тэрээнһээ гадна, гэрэй бусад хэрэгсэлнүүд—янза бүриин гоё һайхан амһарта, буфет, комод, шифоньер, зөөлэн диван гэхэ мэтэ асарганагүй. Ядахадаа юрын стол, стулшье асарагдахаяа болишоо.

Шухала хэрэгтэй эдэ зүйлнүүдые хаанаһаа ололтой, хаагуур бэдэрэлтэй юм гээшэб гэжэ аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр А. П. Подшиваловһаа асуугдаха байна.

Тиихэдэ һони һонин номууд хэблэгдэжэ байна гэжэ дууладаг, газетэнүүдтэ уншадаг аад, магазинда асарагдахыень харадаггүйбди. Илангаяа һүүлэй үедэ бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номууд хомор.

Ц. Жамсаранов.

Тобшо дохёо

✦ **Мартагдаһан организаци.** Машинно-тракторна станцинуудай хубилгагдаһанай һүүлээр 40 гаран механизаторнууд һайн дураараа Яруунын «Коммунизм» колхозой гэшүүд боложо ороһон юм. Тэрэнэй олонхинь профсоюзай гэшүүд байгаа. Теэд мүнөө эдэнэй дунда ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй, эгээ ядахадаа профсоюзна суглааншье үнгэргэгдэнэгүй. Профкомой түрүүлэгшэ нүхэр Баяров өөрөө ямар ажал, юу хэхэ байһанаа мэдэнгүй, миил һууһаар.

Д. Чимитов.

✦ **Кино харуулагданагүй.** Хориин совхозой 5-дахи фермын Бильчирэй гүүртэдэ 40 гаран үрхэтэ айл ажаһуудаг, эхин һургуули бии. Тиигэбэшье тэндэхи зоной эрилтэ муугаар хангагдана. Тэдэнэр үнгэрһэн жэлдэ юрэдөөл 3—4 дахин кино хараһан байгаа һаа, байгша ондо оройдоо хараагүй байха юм. Тиихэдэ, тэндэхи бани задагай зайдан байһаар. Фермые эрхилэгшэ нүхэр Ванчинов эдэ дутагдалнуудые мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй.

Р. Дабаев.

✦ **Элидхэл, лекци уншаха хэрэгтэй.** Манай бурят зоной культурна эрилтэ дээшэлжэ, һүүлэй үеын һони һонин техникээр ехэтэ һонирходог болоо. Илангаяа хэмэл одонуудаар, мүн бусадшье эрдэмэй туйлалтануудаар худөөгэйхид, жиирэй ажалша малшад һонирхоно. Гэбэшье эдэ туйлалтануудые тобшо тодорхойгоор харууһан тусхай лекци, элидхэлнүүд бурят хэлэн дээрэ үгы байна. Энээн тушаа политическэ болон научна эрдэмээ дээшэлүүлхэ бүхэсоюзна бүлгэмэй бурядай отделени анхаралаа хандуулжа, хэмжээ дары абаха ёһотой.

Ф. Башанов,
Санагын дунда һургуулиин багша.
Закаменай аймаг.

Түл абалга түлэг дундаа

Булам нютагhаа урагшаа жараад модо тухай газарта орьё торьё үндэр уула хадануудай дундуур шургаhан нариншаг гол—Хужарта гэжэ hуурин оршодог. Эндэ Хоринн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрэхэ, hубайшье хонидой хэдэн отаранууд үбэлжэжэ байнхай. Энэ голhоо жэл бүри үбhэн ехээр абтадаг, мүн хүйтэндэ нэмэри дулаан аад, хони, мал үбэлжүүлхэдэ таатай зохид юм. Гадна эндэнь бүхэли үбэлдөө таhалдадаггүй булагай hайхан уhаншье дүтэ байдаг.

Артелиин үнинэй хонишон нүхэр Ц. Дондоковагай даадаг эхэ хонидой отарада мүнөө бүхыдөө 300 гаран хурьгад абтаад, тэдэнь бултадаа эхэтэеэ суг байлгагдажа, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэнэ. Абтаhан бүхы хурьгадынь яhала hайнууд, хонидыншье хүсэ шадалаа ехээр табяагүй ондо орожо байнхай.

— Энэ жэлдэ манай отарада хубаарида үбhэ, hолоомо багашаг хүртөө hэн, теэд бидэнэр үбэлэй хорон хүйтэн соогуур үбhэеэ зохид соонь, гамтайгаар эдюулээд, мүнөө түрэhэн, түрэхэшье хонидойнгоо хүсэ шадалынь табюулхагүйн тула тэдэндээ ороohо тарянай зүйл бага зэргэ үгэжэ, мүн нарhанай шэлбүүhэ, бутуула болдогой хагда сабшажа hайса эдюулнэбди, —гэжэ нүхэр Дондокова хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн тус отаратай зэргэлжэ шахуу байрлаhан хонишон нүхэр Ц. Балсамбуевагай даадаг отарынхид хонидойнгоо түл баhал муу бэшээр абана. Тус отарада хамта 250-аад хурьган абтаад, бүрин бүтэн томо боложо байна. Эдэ отаранuудта Зүүн Хуурайн модо бэлэдхэлгын участогhаа хэдэн залуу басагад ерэнхэй, хурьга абалсажа, оролдосотой hайнаар ажаллана.

А. Норбосамбуев.

Аха гол дээрэ



Ахын аймагай колхозууд хамжан, Аха гол дээгүүр хүүргэ барижа эхилhээр нилээд болобо. Барилгашад апрелиин 1 болотор хүүргэеэ ашаглалгада оруулхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Мүн аймагай центрын алба хаагшад воскресенигүүдые эмхидхэжэ, барилгашадта ехэ туhа хүргэнэ.

Ахалагша мастер нүхэр Николаев барилгые эрхилэлсэхэтээ хамта, агитационно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Газетэ уншажа, дархашуулайнгаа дунда партиин XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэрииe дүүргэхын түлөө орон доторнай ямар тэмсэлэй үнгэргэгдэжэ байhание хөөрэжэ үгэнэ. Гадна нүхэр Николаев өөhэдынгөө абаhан уялгын ямараар дүүргэгдэжэ байhан тухай, хүүргэеэ саг соонь ашаглалгада оруулха талаар үшөө юу хэхэ байhан тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Николаев барилгашадтаа газетэ уншажа байна.

Д. Дугаровай
фототекст.

Зональна мүрысөөнүүд үргэлжэлhөөр

РСФСР-эй арадуудай 1959 оной спартакиадын программаар Алас Дурнын олон городуудта зональна мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна.

Мартын 14-hөө 21 болотор Хабаровскда волейболоор эхэнэр болон эрэшүүлэй командануудай мүрысөөн үнгэргэгдэхэнь. Энэ мүрысөөндэ манай республикын нэгэдэхи разрядай спортсменүүд П. Имехенов, В. Кончевский, А. Данкова, А. Сапунова болон бусад хабаадалсахань.

Баhа энэ үедэ Чита городто баскетболоор мүрысөөн үнгэргэгдэхэнь. Энэ спортоор шалгарhан А. Зорина, С. Фролова, В. Мохов, М. Цыцано болон бусад мүрысөөндэ ошохоёо байна.

Зональна мүрысөөндэ волейбол болон баскетболоор илажа гараhан эхэнэр, эрэшүүлэй команданууд РСФСР-эй арадуудай спартакиадын финалда хабаадалсаха эрхэ олохо юм. Финалай мүрысөөн байгша оной июнь hарада Ленинградта үнгэргэгдэхэ.

Мүнөө Владивосток городто үнгэргэгдэжэ байhан столой теннисэй мүрысөөндэ дүрбэн хүнhөө бүридэhэн (Ю. Музыка, В. Поздоровкин, Р. Сурина, Л. Попарина) манай команда ошонхой. Дальна Востогой зонын бүхы мүрысөөнүүдтэ манай республикын таби гаран спортсменүүд хабаадалсаха байна.

Н. Николаев.

Аймхай ангуушан

(Үнэн ушар)

Сагаан хуhатын бооридо барилгын модо отолжо байгаабди. Үдэртөө hахы hалаг хүдэлдэг, үдэшэндөө агнадаг hэмди. Шубуу шонхор, шандага яhала олоор барихаш. Заримдаа «hойгоотой hохор шандага олонгүй, hойрой хүзүү булгалангүй» бусахаш даа.

Ойн оёороор тэнэхысэ тэнээд, байрандаа ерэн гэhээм, нүхэдни аманайнгаа ангайхыса энсэлдэн, эльгэ хаталдажа, бүтүү бүгшэлдэжэ байба гээшэ. Гансаараал нүхэр В. уруу дуруу, хамарайнгаа үзүүр хараад hуугаа hэн...

Тэрэ үдэшэмнай тэнсэлгүй хүхюутэй үнгэрөө бэлэй. Ушар шалтагаан тухайдань Даша намда нигэжэ хөөрөө: «Уляаhата жалгада табиhан урьхануудаа эрьехэ гээд В. бидэ хоёр ошобобди. Буудахаар хура, hойршье дайралдажа болохо гэлсээд, бэе бэеhээ зуугаад метр зайтай ябаа бэлэйбди. Гэнтэ буу hүрэшэбэ. Удаань: «Наашаа, наашаа!» гэhэн бахардуу хашхараан дуулдаба. «Яаба гээшэб, юундэ гэнтэ буудажархибаб» гэжэ hанаад, «ёг» гэтэрээ ёборуулhандал, зосоом hөөл аягүй болошобо. Гүйжэ ошон гэхэдэм, нүхэр В. түгсүүл hандайланхай, hаглагар малгайнгаа шэхэбшэ дээшэнь шуунхай, hуужа hууба. Томо гэгшын үнэгэнэй хэбтэхэдэ, hагсагар hүүлыень hайхашаан, үргөөд үзэбэб. Хүйтэндэ хүрэжэ, гордойшоhон байгаа hэн. «Юу буудаа hэмши?» гэжэ асуухадам, үнэгэнэй тархиhаа тээ холо, саhан дороhоо сасарhан шорой харуулба...

hөөгэй саанаhаа гаража ерэхэдэнь, арбаад алхам газарта, үнэгэн урдаhаань «маряажа ябаа ха». Тиихэдэнь мэгдэhэндээ В. гэдэгни буудажархиhан байгаа. Тэрэ үнэгэн шандаганай бэлэн мяха бэдэржэ ябаhаар, өөрөө урьхада орожо үхэhэн байшоо.

«Үхэhэн үнэгэнэй хажуудаа хэбтэхэдэнь тудахагүй ангуушан, амиды арьятанай ерээ hаа яаха hааб?» «Теэд тудаагүйншье болоо даа—арhаниинь гансашье соорхойгүй үлөө!» гэхэ мэтээр нүхэрөө шоглон, үдэшэ бүри энеэлдэдэг болоо hэмди.

Б. Дамбаев.

Кяхтын аймаг.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Болгариин Арадай суглаанай сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ

СОФИ. (ТАСС). Болгариин Арадай Республикын Арадай суглаанай гурбадахи сесси мартын 14-дэ хүдэлмэреэ дүүргээ. Болгариин экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэ, мүн орон дотор социализм байгуулгые түгэсхэхэ зорилготой хэдэн шухала хуулинуудые сесси баталан абаа.

«Арадай ажахын хүгжэлтые түргэдхэхэ тухай, арадай байдал улам hайжаруулха, соёл болбосоролыень дээшэлүүлхэ тухай, гүрэнэй болон ажахын хүтэлбэрииe шэнэдхэн табиха тухай» Болгариин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Тодор Живковой хэhэн элидхэлые депутадууд нэгэн hаналтайгаар hайшаагаад, элидхэл тушаа хуулиие ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа. Энэ хуулиин проектые БКП-гэй ЦК, Министрнүүдэй Совет сессиин үзэмжэдэ табяа.

Арадай ажахын 1959 оной гүрэнэй түсэб тухай хуулиие, Болгариин Арадай Республикын 1959 оной бюджет тухай хуулиие сесси мүн батала абаhан байна. Болгариин энэ жэлэй гүрэнэй бюджет орошын талаар 27.068.523 мянган лев, гарашын талаар—26.914.523 мянган лев байхаар баталагдаа.

Арадай Соведүүд тухай хуулиие хубилгаха гэhэн хуули Арадай суглаан баталан абаhан байна. Гүрэнэй болон ажахын хүтэлбэриие шэнэдхэлгэhээ уламжалан, Арадай Соведүүдэй эрхые бүри ехэ болгохо гэжэ шэнэ хууляар хараалагдана.

Гүрэнэй болон ажахын хүтэлбэриин шэнэдхэн табигдаhанhаа, зарим hалбаринуудай министерствонүүдэй болюулагдажа, Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ шэнэ органуудай байгуулагдаhанhаа уламжалан, правительствын составта хубилалта оруулха тухай Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Антон Юговэй дурадхалые депутадууд нэгэн дуугаар баталаа. Промышленностиин болон техническэ дэбжэлтын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшээр Тано Цолов, Барилгын болон архитектурын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшээр Кимон Георгиев, Ажалай болон үнэ сэнгэй асуудалнуудые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшээр—Стоян Тончев, Гүрэнэй хиналтын комиссиин түрүүлэгшээр—Нинко Стефанов томилогдобо.

Хүдэлмэреэ хангажа шадаагүй дээрэhээ, Худалдаа наймаанай министр Б. Тасков өөрынгөө уялганууд hаа сүлөөлэгдөө. Худалдаа наймаанай министрээр Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Райко Дамянов томилогдоо.

Болгариин Арадай Республикын главна прокурор Иордан Чобановай түлөөлэлгын болзорой дүүрэhэн, тэрэнэй ондоо хүдэлмэридэ орохо болоhон дээрэhээ, республикын главна прокуророор Минчо Минчев hунгагдаа.

Болгариин Арадай Республикын Конституциие хубилгаха проект зохёохын тулада Арадай суглаанай президиумэй түрүүлэгшэ Димитр Ганев түрүүлэгшэтэй комиссиие Арадай суглаан байгуулаа.

Монголой арадай ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй республиканска хоёрдохи зүблөөн мартын 14-дэ хүдэлмэреэ дүүргээ. Зүблөөндэ хабаадагшад дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдөө, Монгол Арадай Республикын арадай ажахын элдэб hалбаринуудта бүри үргэнөөр хэрэглэгдэдэг боложо байhан ажалай түрүү арга методуудые зүбшэн хэлсээ.

Республикын бүхы хүдэлмэришэд болон инженер, технигүүдтэ хандаhан Хандалга зүблөөн баталан абаhан байна. Хандалга соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Зүблөөн хадаа түрүү хүдэлмэришэдэй, тус тус коллективүүдэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо шухала гэжэ тоолохо зуураа, арадай ажахые, соёл культурые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө Монголой хүдэлмэришэн ангиин патриотическа хүдэлөөе ехээр hайшаана. Социалистическэ ажалай бригадануудые байгуулхын түлөө улам ехээр дэлгэржэ байhан хүдэлөөн Монголдо социализм байгуулгые үргэн далайсатайгаар эрхилхэ хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай.

Советскэ Союзай, социалистическэ бусад гүрэнүүдэй хүдэлмэришэн ангиин түрүү дүй дүршэлhөө hургаал абахыень республикын хүдэлмэришэд, инженер, технигүүдые энэ Хандалга уряална.

Монголой Арадай-революционно партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал зүблөөн дээрэ үгэ хэлээ. Тэрэ иигэжэ мэдүүлбэ. Монголдо социально-экономическа гүнзэгы ехэ хубилалта болоно. арадай ажахын бүхы hалбарида социалистическэ байгуулалта үргэн далайсатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон монгол арад арадай ажахые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэ, зоригтойгоор мүнөө ажаллажа байна.

Монгол Арадай Республикада ажаллажа байhан совет, хитад мэргэжэлтэдые, социалистическэ бусад оронуудай мэргэжэлтэдые монгол арадай парти, правительствын зүгhөө Ю. Цеденбал амаршалаа.

Советскэ правительстве[нна] делегациин Кашмирта ош[оод] байhан тухай

СРИНАГАР, мартын 16. (ТА[СС]). Кашмирта ошоод байhан Сове[тскэ] Союзай правительственна де[лега]циие Кашмирай правительс[тво] штадай хүн зон тон хани ха[…] наар угтана. Советскэ делега[ци] айлшалалгада Кашмирай хэб[…] олониитэ гол анхаралаа ханд[…] на. Советскэ делегациин аянш[…] тухай газетэнүүд олон матер[иал]нуудые толилхо зуураа, энэ […] шалга шухала удхашанартай г[эжэ] тоолоно.

Советскэ правительственна де[ле]гациин хүндэлэлдэ зорюулагд[аhан] мүнөөдэр Сринагарта залуушу[улай] hайндэр, парад болоо. Срин[агар] городой hургуулиинхидые амарш[аа]ха зуураа, А. А. Андреев Ин[ди] арадуудай золтой жаргалтай […] дал зохёон байгуулгадань Инд[…] залуушуулда амжалта туйлах[ые] хүсэhэн байна.

Мүнөөдэр Советскэ правител[ьст]венна делегациин гэшүүд Ка[шми]рай арадай ажабайдалтай, ба[…] заншалтай танилсалгаяа үргэ[лжэ]лүүлээ.

Үдэшэнь делегациин гэшүүд С[ри]нагарай эхэнэрнүүдэй колледж[…] концерт хараа, Советскэ Союз[…] ерэhэн айлшадта зорюулан, шта[…] правительствын хэhэн обед д[…] байлсаа.

Пхеньянда баярай засед[ани] болобо

ПХЕНЬЯН, мартын 16. (ТАС[С]). СССР КНДР хоёрой хооронд[…] экономическа, соёл культурын […] боо барисаан тухай хэлсээнэй […] талагдаhаар арбан жэл гүйсэ[…] тэй дашарамдуулагдан, мүнөө Пхеньянда баярай заседани б[оло]бо. КНДР-эй Арадай Верх[овна] Суглаанай Президиумэй түрүү[лэг]шэ Цой Ен Ген, Министрнүү[дэй] Кабинедэй түрүүлэгшын нэгэд[эхи] орлогшо Ким Ир, республикын […] сад хүтэлбэрилхы ажал-ябуу[лга]шад заседани дээрэ байлсаа.

Хэлсээнэй баталагдаhаар 10 […] лэй ойн гүйсэhэн тушаа Мини[стр]нүүдэй Кабинедэй түрүүлэгшын […] логшо Нам Ир элидхэл хээ.

Хэлсээ баталалга Корейн б[…] Советскэ Союзай арадуудай […] барисаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ […] ехэ түүхэтэ удхашанартай ба[…] гэжэ Нам Ир хэлээ.

Корейн арадые сүлөөлэгш[…] рээндэ туhалагша агуухэ С[…] арадта, КПСС-тэ, Советскэ пр[авитель]тельстводa энэ гайхамшагта […] тэй дашарамдуулан, Корейн […] лай партиин Центральна Ком[итет]дэй, республикын правительст[вын] Корейн бүхы арадай зүгhөө […] Ир халуун амаршалга хүргөө.

ООН-эй Генеральна Асесамблейн XIII сесси хаагдаба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Анг[ли] болон Франциин захиргаан […] байдаг Камерун нютагай ерэ[…] тухай асуудал зүбшэн хэлсэхы[н] лада зарлагдаhан ООН-эй Г[ене]ральна Ассамблейн XIII сесси […] тын 14-дэ хаагдаа. Генеральна[…] самблей хадаа харгалзалгын […] далнуудые эрхилхэ комитедэй […] мерун тушаа мартын 12-то бат[…] абаhан хоёр резолюциие түг[…] лэйнгөө заседани дээрэ hайшаа[…] мүн Британска Камерунай […] дээрэхи зоной дунда асуулта хэ[…] хойноhоо ажаглалта хэхын тү[…] ООН-эй комиссарые hунгаа.

НАТО-до арсалдаан гар[…]

ПАРИЖ, мартын 16. (ТА[СС]). Францhаа Дундада далай д[…] байдаг далайн-сэрэгэй хүсэн[…] Франциин командовани доро […] хэ гэhэн шиидхэбэри Фран[ции] правительство гаргаhан ба[…]

Энэ шиидхэбэри тушаа «[…] журналь» газетэ ехэ статья […] hэн байна. Дундада далай д[…] зургаадахи флодоо Атланти[ческа] командовани доро үгэхые хэ[…] шье хүсэдэггүй байhан Амер[икын] Холбоото Штадууд Франциин […] вительствын гаргаhан шиидх[эбэри] тушаа яахадаа «зарим зэргэ[…] шордоно гээшэб» гэжэ статья[…] асуугдана. НАТО-гэй г[…] оронууд энэ организациин ба[йгуу]лагдаhаар арбадахи жэлэй […] угтажа байха үедөө бэрхэтэ[й] байдалда оронхой гэжэ газет[э] солон тэмдэглэнэ.

Франциин правительствын ш[иид]хэбэриие НАТО-гэй хүт[элбэ]рилхы органуудта хаража […] гэhэн эрилтэ Атлантическа со[…] бусад гэшүүдэй хэдэг болоho[…] хай «Орор» газетэ мэдээсэнэ.

Дундада далайдахи ф[лот] Франциин өөрын командовани[…] үлөөхэ гэhэн шиидхэбэриие […] цузууд «имагтал hайшааха» […] гэжэ «Либерасьон» газетэ б[…]

ИНЖЕНЕРНҮҮДЫЕ БЭЛДЭДЭГ ФАКУЛЬТЕТ

Технологическа факультет Бурядай зооветеринарна институтдай эгээн «залуу» факультет юм. Энэ факультет дүрбэн жэлэй саада тээ эмхидхэгдэжэ, арадай ажахыда мэргэжэл hайнтай инженернүүдые бэлэдхэхэ гэhэн зорилго урдань табигдаhан байна. Хойто жэлдэ факультедые дүүргэhэн түрүүшын бүлэг мэргэжэлтэд — инженернүүд-барилгашад, инженернүүд-технологууд ажалай арюун замда гаража хүдэлхэ юм. Мүноо тус факультедтэ дүрбэн зуу гаран студентнэр hуралсажа байнхай. Тэдэнэй олонхинь арбадахиие дүүргээд, завод, фабриканууда, колхозуудта гаража, ажалай дүршэлтэй болоhон залуу хүбүүд, басагад юм. Илангаяа байгша ондо дүршэлтэй залуушуул олон абтаhан байна. Факультедэй олонхи студентнэр инженерно эрдэмые эршэмтэйгээр шудалжа, Эхэ орондоо туhатай, тулгууритай мэргэжэлтэд болохые оролдон, эрхимээр hуралсана.

ЭРХИМЭЭР ҺУРАГШАД ОЛОШОРНО

Коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө дэлгэрhэн hайшаалта хүдэлөөн студентнэрэй дунда дэмжэгдэжэ байнхай. Энэ дэмжэлгэнь ямар ушартайб гэхэдэ, олонхи студентнэр хаанашье — hуралсалдаашье, ажа-ябадалдаашье абьяастай hайн жэшээ харуулха, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэжэ эрмэлзэнэ.

Студентнэрэй иимэ эрмэлзэл hайшаама үрэ дүн харуулна. Энээниие экзаменай дүнгүүд дээрэhээ элеэр хаража болоно. Энэ жэлдэ эрхимээр hурагшадай тоо урда жэлнүүдэйхидэ орходоо hураггүй олон болонхой. Нёдондо, жэшээлхэдэ, эрхимээр hуралсагшад оройдоо 4 хүн байhан байна. Харин энэ жэлдэ тэдэнэй тоо 18 болоо. Үзэhэн, гараhан материалаа үндэhэлэн hайса шудалдаг оролдосотой студентнэр эрхимээр hуралсагшадай тоодо оролсоо.

Эрхим сэгнэлтэ абаашад факультедэй ахалагша курсануудта илангаяа олон. Жэшээлэн хэлэхэдэ, дүрбэдэхи курсада арбан хүн эрхимүүдэй тоодо оронхой. Тэдэнэй дунда промышленно-гражданска барилгын отделениин студентнэр В. Уланов, А. Черных, Э. Шодонов, технологическэ отделениин студентнэр А. Брянская, В. Ковалева, А. Разницина болон бусад оролсоно.

Гурбадахи курсын студентнэрэй дунда 5 хүн эрхимээр hуралсадаг байна. Факультедэй хоёрдохи курсада 2 хүн эрхимээр hурана. Урдань паровозой кочегараар хүдэлhэн, мүнөө факультедэй нэгэдэхи курсада hурадаг Юрий Колосов бүхы предмедүүдээр эрхим сэгнэлтэ абаhан байна.

ШЭНЭ ЛАБОРАТОРИНУУД

Энэ факультет hаяшаг байгуулагдаhаншье hаа, научна хүдэлмэрилэгшэд, багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй оролдолгоор hуралсалай hайн база байгуулха тушаа горьтойхон хүдэлмэри хэгдэнхэй.

Жэшээлхэдэ, инженернэ кафедрын ахалагша багша нүхэр Гергесовэй оролдолгоор факультедтэ гидравликын кафедра эмхидхэгдээ. Иимэ кафедра Сибириин болон Алас Дурнын алишье дээдэ hургуулинуудта үгы юм. Гансал эндэ иимэ кафедра бии болоо. Мүн тиихэдэ теплотехникын лаборатори бии болгогдожо байнхай. Электротехническэ лаборатори байгуулагдахаар хараалагдана. Материалнуудые туршалгын лаборатори байгуулагдажа эхилэнхэй.

Мүнөө жэл органическа синтезиин, органическа болон каллоидно химиин лабораторинууд бии болгогдохоор хараалагдана. Гадна, эндэ арhа болон мяханай технологиин, химическэ технологиин лабораторинууд эмхидхэгдэхэ юм.

Факультедэй hуралсалай-материальна базые саашадань hайжаруулха хэрэгтэ бусад городуудай дээдэ hургуулинууд туhалалсана.

БАГАШЬЕ ҺАА, ЗОХИД

Түмэрэй технологиие шудалха талаар практическа hуралсал үнгэргэхэ тусхай мастерской эндэ бии юм. Тус мастерской багашье hаа, бараг hайнаар түхеэрэгдэнхэй юм. Мастерской соо студентнэр дүршэл абажа, түмэр отолдог элдэб маркын станогуудые хүдэлгэжэ шадаха, өөhэдөө тэдэниие хэрэглэжэ hураха юм. Энэ уялгаяа мастерской гүйсэд дүүргэнэ гэхэдэ болохо.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын зооветинститутдай технологическа факультедэй нэгэдэхи курсын студент Александр Шамбуев, токарна станок дээрэ ажаллажа байна. Л. Хайдуровай фото.

Мастерскойдо хүдэлдэг мастернууд нүхэд Зонин Харлов хоёрой оролдолгоор эндэ эмхидхэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө мастерской соо хэдэн токарна станогууд тодхогдоо, элдэбын зэр зэмсэг түхеэрэгдэнхэй. Студентнэр эдэниие хэрэглэн, токариин болон слесариин мэргэжэлые шудална. Инженер хүн эдэ бүгэдые hайн мэдэхэ, шадаха зэргэтэй бшуу.

ХУРДАН БАСАГАН

Эрдэмэй эгсэ байсые эсэнгүй дабахын хажуугаар эдир залуу хүбүүд, басагад элдэб юумээр hонирходог гээшэ. Факультедэй дэргэдэ уран hайханай бүлгэмэй, парашюдай спортын болон бусад кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Эдэ кружогуудта хэдэн олон студентнэр хабаадалсана.

Факультедэй олохон студентнэр спортдо хабаадалсажа байдаг. Эдэ спортсменүүдэй дунда нэгэдэхи курсын студент басаган Тамара Куделина нилээд hургаал гаранхай. Санаар ябахадаа яhала хурдан хадаа республикын ниислэл хотын чемпион болоhон байгаа. Үнгэрhэн февраль соо болоhон мүрысөөндэ санашан Тамара баhал hайн дүн харуулаа. Тиигээд тэрэ нүхэр Красноярскда ошожо, студентнэрэй мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олоhон байгаа. Тэндэ хаа хаанаhаа сугларжа, хаhаяа харуулhан хэдэн зуун санашан басагадай дундаhаа манай Тамара шалгаран гаража, хоёрдохи hуури эзэлээ.

М. Саридыков.

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЬЖИНИМ[…]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни —34-05. экономики—47-59. пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—24-74, писем и рабселькоров 40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00989. Типография Министерства культуры Бурятской АССР